

METSÄNHOITOYHDISTYKSEN JÄSENYYS TULEVAISUUDESSA

Case: Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visanmäki, biotalouden liiketoiminnan kehittäminen

Kevät, 2017

Tatjana Eskolin

Biotalousliiketoiminnan kehittäminen (YAMK)
Visamäki

Tekijä Tatjana Eskolin **Vuosi** 2017

Työn nimi Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys tulevaisuudessa

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksessa selvitettiin toimeksiantajan Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry:n jäsenkunnan rakenne nykytilanteessa ja ennakoitiin sen muutosta vuoteen 2026 mennessä.

Työn taustalla olivat pakollisen metsänhoitomaksun poistuminen ja jäsenyyden nykyinen vapaaehtoisuus. Tutkimus asettui evolutionääriseen viitekehykseen tulevaisuudentutkimuksen ja taloustieteen osalta. Tutkimuksen primääriaineistona olivat yhdistyksen jäsenille tehty strukturoitu postikysely, yhdistyksestä eronneiden jäsenten puolistrukturoitu puhelinhaastattelu sekä kaksi tulevaisuustyöpajaa.

Tutkimuksen tulokset voitiin yleistää koskemaan toimeksiantajan jäsenistöä kattavan aineiston perusteella. Tuloksista selvitettiin metsänhoitoyhdistyksen jäsenten odotukset, jäsenten sitouttamisen yhdistykseen ja yhdistyksen tarkoituksen jäsenelle. Jäsenille olivat tärkeitä tulevaisuudessa erityisesti puukaupalliset palvelut. Tämän lisäksi toivottiin metsänhoitoyhdistyksen kiinnittävän huomiota tulevaisuudessa biotalouden edistämiseen, kuitupuun ylitarjonnan vähentämiseen sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen. Monitavoitteisten metsänomistajien määrän lisääntyessä tarvitaan entistä tarkempaa segmentointia eri asiakasryhmille ja kohdennettumpaa markkinointia.

Tutkimuksen keskeisinä johtopäätöksinä todettiin jäsenten toiveet luonnon monimuotoisuuden lisäämisestä, palveluiden helposta saavuttamisesta tulevaisuudessa sekä sähköisen asiointikanavan avaamisesta yhdistyksen ja metsänomistajan välille.

Avainsanat ennakointi, evoluutio, jäsenyys, metsänhoitoyhdistys, tulevaisuus

Sivut 70 sivua, joista liitteitä 9 sivua

Bioeconomy Business Development (Master's programme)
Visamäki

Author	Tatjana Eskolin	Year 2017
Subject	Membership in Finnish forest management associations in the future	

ABSTRACT

The aim of this thesis was to study the membership structure of the client Forest management association Pirkanmaa as it stands and forecast memberships change for 2026.

Backgrounds for this study were the end of forestry levy and current voluntariness of forest management association membership. This study was in the evolutionary context including evolutionary futures studies and evolutionary economics. The primary data included structured enquiry for members, semi-structured interview for retired members and two future workshops.

Study findings were able to generalized to represent the clients' memberships in full. The results showed member's expectations, their commitment to the association and what meaning the membership in an association has for a member. In the future wood trade services will be important for members. In the future further segmentation would be required in marketing as the number of members with several goals in forest ownership grows.

The main conclusions in this thesis were the members' desires for the support of biodiversity, for easy access to services in the future and for an eBusiness platform between the member and the association

Keywords evolutionary, foresight, forest management association, future, membership

Pages 70 pages including appendices 9 pages

SANASTO

Leimikko -> Puunmyyntisuunnitelma on metsäammattilaisen tekemä suunnitelma, mistä puita hakataan ja miten hakataan.

Valtakirjakauppa -> Metsänomistaja valtuuttaa metsänhoitoyhdistyksen myymään puunsa (leimikon) parhailla katsomilla hinnoilla ja ehdoilla.

Leimikon kilpailuttaminen -> Metsänhoitoyhdistys pyytää metsänomistajan puolesta tarjoukset leimikkoon.

Pystykauppa -> Metsänomistaja tekee hakkuusopimuksen, jolla luovutetaan hakkuuoikeus jonkun organisaation kanssa määräajaksi.

Korjuupalvelu -> Metsänomistaja valtuuttaa metsänhoitoyhdistyksen korjaamaan ja välittämään korjatut puut jalostavaan teollisuuteen.

Katkongan seuranta -> Vertaillaan eri organisaatioiden katkomaan tukkipuuta eri järeysluokittain niiden pystykauppojen osalta, joihin metsänomistaja on antanut valtakirjan.

SISÄLLYS

SANASTO.....	3
1 JOHDANTO.....	1
1.1 Mhy Pirkanmaa esittely.....	2
1.2 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset	4
2 TUTKIMUKSEN TIETOPERUSTA.....	5
2.1.1 Metsänhoitomaksu.....	6
2.1.2 Metsänhoitoyhdistysten fuusiot	6
2.1.3 Sukupuolijakauma metsänhoitoyhdistyksissä.....	8
2.1.4 Hakkuiden lisääminen	8
2.1.5 Tulevaisuuden metsänomistaja.....	9
2.1.6 Puunmyyntikäyttäytyminen	9
2.1.7 Digitalisaatio	10
2.1.8 Metsä- ja energiateollisuus	10
2.1.9 Biotalous.....	11
2.2 Maaseudun liiketoiminta	11
2.3 Evolutionäärinen tulevaisuudentutkimus.....	12
2.4 Evolutionäärinen taloustiede	15
3 AINEISTO JA MENETELMÄT	16
3.1 Kvantitatiivinen tutkimus	16
3.1.1 Käsitteitä.....	17
3.2 Jäsenten ja yhdistyksestä eronneiden otanta.....	17
3.2.1 Jäsenten otanta	18
3.2.2 Eronneiden jäsenten otanta.....	18
3.3 Postikysely metsänhoitoyhdistyksen jäsenille	19
3.4 Puhelinhaastattelu yhdistyksestä eronneille metsänomistajille	20
3.5 Tulevaisuustyöpaja I.....	20
3.5.1 Työpajan metodi.....	20
3.5.2 Työpajan toteutus	20
3.5.3 Työpajan kysymykset.....	21
3.6 Tulevaisuustyöpaja II.....	21
3.6.1 Työpajan toteutus	21
3.6.2 Työpajan kysymykset.....	21
3.7 Tulosten tilastollinen testaus	22
4 TULOSTEN ANALYSOINTI	22
5 TULOKSET POSTIKYSELY.....	23
5.1 Aineiston taustatietoa.....	23
5.2 Jäsenkunnan rakenne nykytilanteessa ja muutoksen ennakointi	25
5.2.1 Tulevaisuuden palvelut.....	25
5.2.2 Jäsenten toiveet metsänhoitoyhdistyksen painopistealueista	25

5.2.3	Metsäomaisuuden tärkein merkitys	26
5.2.4	Lisämetsän hankinta	27
5.2.5	Metsätilasta luopuminen	28
5.2.6	Sähköinen asiointi.....	29
5.2.7	Sovellusten käyttö	30
5.2.8	Älylaite käytössä	31
5.2.9	Jäsenmaksu.....	33
5.2.10	Jäsenenä 2026	33
5.2.11	Omatoiminen metsänhoito	34
5.3	Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden tärkeimmät edut	34
5.3.1	Korjuupalvelun merkitys.....	34
5.3.2	Katkongan seuranta	35
5.3.3	Metsäselain	36
5.4	Tarkoituksenmukaisten palveluiden räätälöinti	37
5.5	Palveluiden markkinoinnin tehostaminen	37
6	TULOKSET TULEVAISUUSTYÖPAJA I.....	38
6.1	Metsänhoitoyhdistyksen jäsenten odotukset tulevaisuudessa.....	38
6.2	Keskeiset tulevaisuuden ilmiöt metsän omistamisessa ja puun tuottamisessa	38
6.3	Lisäarvoa jäsenille tulevaisuuden tuotteilla ja palveluilla.....	38
7	TULOKSET TULEVAISUUSTYÖPAJA II.....	38
7.1	Metsänhoitoyhdistyksen avainasiakas.....	38
7.2	Luonnon monimuotoisuuden tuotteistaminen	39
7.3	Sukupolvenvaihdosten ja tilakauppojen edistäminen	40
7.4	Sähköisten palveluiden taso.....	40
7.5	Omatoiminen metsänhoito	40
7.6	Helppo metsäomaisuudenhoito.....	40
8	TULOKSET ERONNEIDEN HAASTATELU	41
8.1	Metsänhoitoyhdistyksestä eroamisen syyt.....	41
8.2	Tyytyväisyys nykyiseen.....	41
8.3	Metsänhoitoyhdistyksen tarjoamien palveluiden käyttäminen	42
8.4	Jäseneksi takaisin liittyminen	42
9	TULOSTEN TARKASTELU	43
9.1	Mitä odotuksia metsänhoitoyhdistyksen jäsenellä on?.....	44
9.1.1	Puukaupalliset palvelut	44
9.1.2	Digi- eli tuottavuusloikka	45
9.1.3	Jäsenyys ja asiakkuus metsänhoitoyhdistyksessä	46
9.2	Metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus jäsenelle ja jäsenen sitoutuminen	46
10	JOHTOPÄÄTÖKSET	47
10.1	Tulosten työelämälähtöisyys.....	47
10.2	Oppiminen.....	48
10.3	Jatkotutkimuksen kohteita.....	49
10.4	Toistettavuus.....	49
10.5	Pätevyys.....	49

Liitteet

- Liite 1 Postikysely jäsenille 2016
- Liite 2 Kyselylomake eronneille
- Liite 3 Postikyselyn vastaukset

1 JOHDANTO

Onko metsänhoitoyhdistys olemassa jäsentä varten vai onko jäsen olemassa metsänhoitoyhdistystä varten? Tämä tutkimus tehdään Metsän-hoitoyhdistys Pirkanmaan (myöhemmin Mhy Pirkanmaa) toimeksiantona. Toimeksiantaja on laatimassa toimintaansa varten uutta strategiaa vuosille 2017 –2022 ja tämän tutkimuksen tarkoitus on tuottaa tulevaisuuden ennakkointia varten tietoperustaa strategiatyön suunnitteluun ja päätösten tekoon.

Henrik Ramsten (2016) mukaan (Ahonen 2004) on kertonut, että strategia-sana on saanut alkunsa kreikankielisestä sanasta "strategos". Se tarkoittaa joukkojen johtajaa ja se on muodostunut sanoista "johtaa" ja "armeija". Strategian tarkoitus on ohjata tulevaisuudessa organisaatio haluttuun suuntaan. (Hiltunen 2012, 217, 227.) Strategian on syytä olla kuitenkin joustava, jotta on mahdollista kokeilla uusia innovaatioita (Hiltunen 2012, 268 –269). Tutkimuksessa tarkastellaan tulevaisuudentutkimuksen keinoin metsänhoitoyhdistyksen jäsenkunnan ja sen tarpeiden muutosta.

Jäsenkunnan tutkiminen on yhdistyksen strategisen johtamisen kannalta olennaista ja tutkimus tukee yhdistyksen liiketoiminnan kehittämistä. Kosketuspintaa biotalouden liiketoiminnan kehittämiseen löytyy tästä tutkimuksesta. Biotalous kannalta toimiva metsätalous on keskeinen. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenet omistavat metsää. Puu-huollon kannalta on välttämätöntä, että puuta saadaan metsistä jalostettavaksi edelleen.

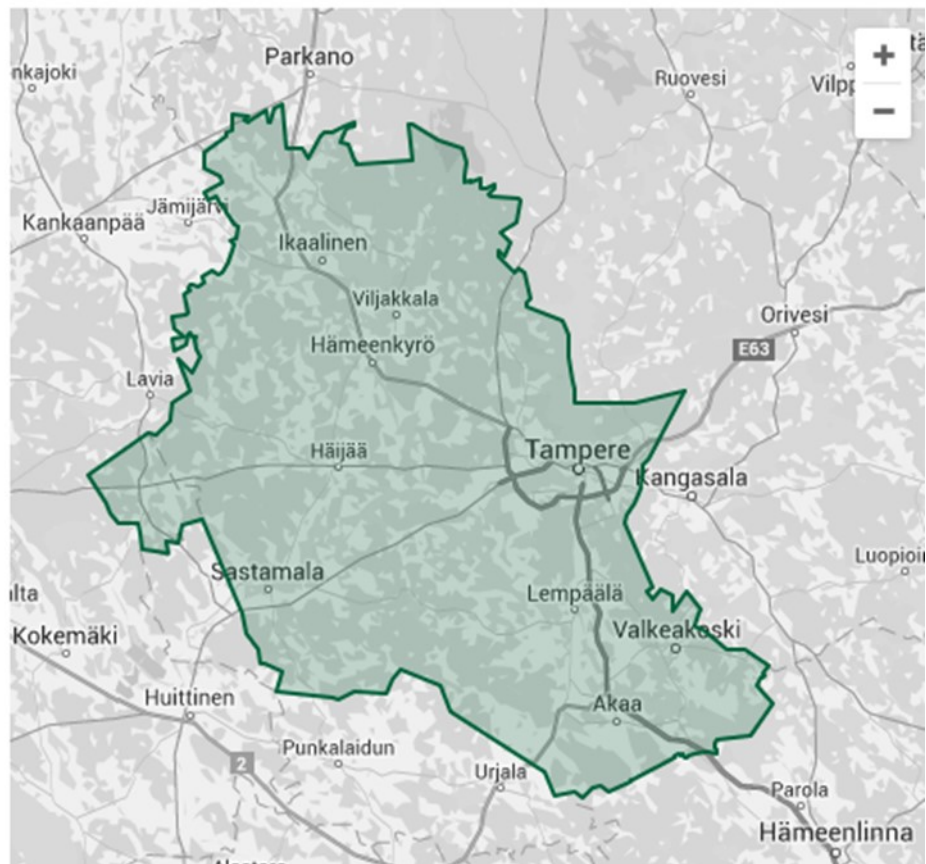
Metsätalousmaa (20,6 milj. ha) kattaa kaikkiaan 86 % Suomen maa-alasta (30,4 milj.ha). Yksityiset metsänomistajat omistavat metsämaasta 53 %, valtio omistaa 35 %, yhtiöt omistavat 7 % sekä seurakuntien, kuntien, yhteismetsien osuus on 5 %. Puuntuotannollisesta metsämaasta yksityiset omistavat jo 67 %, kun taas valtion mailla osuus jää 17 %:iin. Tämä selittyy sillä, että valtion mailla sijaitsevat enin osa luonnonsuojelualueista. Yksityiset omistavat yli kahden hehtaarin metsätilakokonaisuuksia vuonna 2012 noin 346 400 kpl. Metsänomistajien määrä nousee kuitenkin 632 000 henkilöön siksi, että samalla metsätilakokonaisuudella on useita omistajia. (Metsätilastollinen vuosikirja 2014, 33 -35.)

Metsänhoitoyhdistysten jäseniä oli 1.1.2016 yhteensä 228 000 kpl (Kalpio 2016.). Metsänhoitoyhdistyksen jäsen voi olla jäsenenä useammassa yhdistyksessä. Jäsenmaksu on metsänomistajalle vapaaehtoinen. Metsänomistajalla voi olla metsää useamman metsänhoitoyhdistyksen alueella ja hän voi halutessaan maksaa jäsenmaksun esimerkiksi vain yhteen metsänhoitoyhdistykseen.

1.1 Mhy Pirkanmaa esittely

Mhy Pirkanmaa toimii Akaan, Hämeenkyrön, Ikaalisten, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Sastamalan, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien alueella. Metsätalousmaata jäsenillä on 11/2016 noin 174 000 ha ja metsätilan keskokoko on 28 ha. Metsänomistajajäseniä yhdistyksellä on 6 100. Keskimääräinen hakkuukertymä on noin 1 000 000 m³. Yhdistyksen palveluksessa on tällä hetkellä 36 toimihenkilöä ja 14 vakituista metsuria. Metsänhoitoyhdistys työllistää lukuisia hakkuukonekoneyrittäjiä, yrittäjämetsureita sekä ojituksessa ja metsäteiden rakentamisessa koneyrittäjiä. (Sojakk 2016.)

Kuva 1. Mhy Pirkanmaa toiminta-alue

Mhy Pirkanmaan keskeinen sijainti Tampereen ympäristössä mahdollistaa myös kiertotalouteen osallistumisen yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa (Huovinen 2016). Mhy Pirkanmaa on mukana Eco3-hankkeessa (<http://www.eco3.fi/>). Hankkeen tarkoitus on saada alueelle, joka sijaitsee Nokian kaupungin Kyynyjärvellä, bio- ja kiertotalouden parissa toimivia yrityksiä. Mhy Pirkanmaa on alueen yksi ankkuriyritys. Yhdistys suunnittelee alueelle 34 ha biomassaterminaalia.

Yhdistyksen itäpuolella toimii Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Pirkka, jonka vuoden 2015 liikevaihto oli 8 milj. € ja jäsenmäärä 1.1.2016 5 600 jäsentä (Kalpio 2016.). Yhdistyksen yksityisten metsäpinta-alaksi on ilmoitettu 237 000 ha (Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Pirkka 2016). Naapureiden huomattavin ero on liikevaihdossa: Pirkanmaa 14,9 milj.€ (Taulukko 1.) ja Pohjois-Pirkka 8 milj.€ (Kalpio 2016.). Tämä selittyy korjuupalvelun määrällä. Pirkanmaan korjuupalvelu korjasi puuta vuonna 2016 520 000 m³, josta 120 000 m³ oli energiapuuta (Sojakka 2016.). Pohjois-Pirkka vastaavasti 180 000 m³, josta 20 000 m³ on energiapuun osuus (Katajamäki 2016).

Taulukko 1. Liikevaihdon perusteella viisi suurinta metsänhoitoyhdistystä (Kalpio 2016, 2017.)

Yhdistys	Vuonna 2015	1.1.2016	31.12.2015		
	Liikevaihto- milj.€	Jäsenmäärä	Toimihenkilömäärä	Metsä-pinta- ala ha	€/ha
Pirkanmaa	14,9	6159	32	180000	82,8
Keski-Suomi	14,6	10811	50	422495	34,6
Etelä-Savo	13,8	10404	62	475000	29,1
Lounametsä	12	7670	31	240000	50,0
Södra-skogsreviret	10,9	4805	35	170500	63,9

Yllä olevaan taulukkoon on otettu mukaan liikevaihdollisesti viisi suurinta metsänhoitoyhdistystä. Yhdistykset ovat ilmoittaneet omilla verkkosivuillaan toiminta-alueensa eli yksityismetsien määrän hehtaareina. Käytössä oleva metsäpinta-ala on se alue, joilla yhdistykset voivat harjoittaa liiketoimintaansa. Jakamalla liikevaihto metsäpinta-alalla saadaan näkemys yhdistysten toiminnan laajuudesta €/ha.

Metsän käytössä Pirkanmaan maakunta on valtakunnan tasolla ykkönen. Pirkanmaalla on monipuolisesti metsä- ja energiateollisuuden laitoksia ja lisäeuroja maakuntaan tuovat muut metsätalouteen liittyvät elinkeinot. (Lehtoviita, Mäki & Tenhola (2016) 36–38; Skyttä (2016).)

Kuva 2. Pirkanmaalaisen puun jatkojalostusta (Kauppila 2016a.)

1.2 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen taloudellista hyötyä toimeksiantajalle on vaikea arvioida euromääräisesti. Tässä tutkimuksessa selvitetään pelkistetysti ilmaisten, mitä metsänhoitoyhdistyksen jäsen haluaa ja toivoo omalta yhdistykseltään tulevaisuudessa. Kiteytettynä voidaan ajatella, että vuonna 2026 on oikea toimihenkilö oikeassa paikassa sekä metsänhoitoyhdistys toimii kaikin puolin kannattavasti ja on elinvoimainen. Toimeksiantajan on mahdollista kehittää liiketoimintaansa tutkimuksesta saatavalla kontribuutiolla.

Tutkimuksen tavoitteet ovat:

- Selvittää Mhy Pirkanmaan jäsenkunnan rakenne nykytilassa ja ennakoita sen muutosta vuoteen 2026 mennessä.
- Selvittää metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden tärkeimmät edut.
- Räätelöidä metsänhoitoyhdistyksen tuottamia palveluita tarkoituksenmukaisiksi.
- Tehostaa palveluiden markkinointia.

Tutkimuskysymykset ovat:

- Mitä odotuksia metsänhoitoyhdistyksen jäsenellä on?
- Miten sitouttaa jäsen metsänhoitoyhdistykseen?
- Mikä on metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus jäsenelle?

2 TUTKIMUKSEN TIETOPERUSTA

Tutkimuksessa käsitellään Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaan jäsenkunnan ja sen tarpeiden muutosta vuoteen 2026 mennessä. Vastaavanlaista tutkimusta tai selvitystä ei ole aiemmin tehty ja siten ei voida vertailla aiempia tutkimuksia ja niissä käytettyjä menetelmiä. Metsänhoitoyhdistys ja sen jäsen eli metsänomistaja ovat ilmiönä moniulotteisia. Tutkimuksen viitekehys rakentuu evolutionääriseen tulevaisuudentutkimiseen ja taloustieteeseen.

Metsänhoitoyhdistys ja sen jäsen voidaan perustellusti rinnastaa maaseudun liiketoimintaan. Maaseudun liiketaloudellisia muutoksia on tutkittu ja aiheesta löytyy vertaisarvioituja tutkimuksia mm. Argent, N., Plummer, P. & Tonts, M. (2011), Kallis, G., Moreno-Penaranda, R. (2009) ja Kuhmonen, T. & Kuhmonen, I. (2015). Tätä työtä ei tarkastella maakuntaohjelmien 2014 -2017 toimeenpanosuunnitelmien eikä maaseudun kehittämisohjelmien 2014 -2020 kautta.

Metsänhoitoyhdistys muutoksessa

Laki metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 2013/1090) astui voimaan 1.1.2015. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden perustana aiemmin ollut metsänhoitomaksua kerättiin viimeisen kerran vuonna 2014 ja jäsenyys metsänhoitoyhdistyksessä muuttui vapaaehtoiseksi vuoden 2015 alusta alkaen. Samaan aikaan maakunnalliset Metsänomistajien liitot lakkasivat ja metsänhoitoyhdistykset pystyivät suoraan liittymään MTK:n jäseniksi (Kimmo 2015, 4).

Tämän päivän ilmiönä muutos ymmärretään varmana ja jatkuvana. Ennen todettiin, että mikään ei ole niin pysyvää kuin muutos. Jos kaikki on muutosta, mikään ei ole varmaa. Muutosta voidaan pitää luonnollisena osana kaikkea kehitystä ja se voidaan nähdä myös organisaation mahdollisuutena tai uhkana. Epätasapainossa organisaatio on luovassa tilassa ja se mahdollistaa uusien innovaatioiden syntymisen. Tasapainotila puolestaan merkitsee jämähtämistä, laiskistumista ja ennallaan pysymistä. Tämä on harvemmin organisaation tavoite vaan pyritään olemaan parempia kuin kilpailijat. (Kuhmonen 2014, 11; Mannermaa 2004, 49 -51; Ramste, luento 9.1.2016.) Tämän vuoksi voidaan ajatella, että metsänhoitoyhdistykset ovat juurikin uudessa tilanteessa, muutoksessa, pakollisen metsänhoitomaksun poistumisen myötä.

Eri tieteenalat käsittelevät muutosta omasta näkökulmastaan. Muutosta ei ole vain yhdenlaista vaan se sisältää erilaisia käsitteitä. Muutosta voidaan tarkastella pohtimalla, millainen itse muutosprosessi oli? Tai millaisia strategioita on käytetty muutoksen aikaansaamiseksi? Mikä tai

kuka liittyy muutokseen sekä minkälaiset asiat ovat vaikuttaneet muutokseen? (Hiltunen 2012, 24 -25.)

On asioita, jotka pysyvät kaikesta huolimatta muuttumattomina. Luonnonlait eivät muutu: esimerkiksi gravitaatiolaki. Muuttumattomuutta eli pysyväisyyttä kutsutaan invarianssiksi. Lisäksi emme vielääkään kykene ymmärtämään aikaamme kunnolla. Meillä on samat tarpeet kuin vuosi-kymmeniä sitten. Eli pitää syödä, nukkua ja tehdä töitä. (Hiltunen 2012, 22, 76 -77; Mannermaa 2004, 211; Mannermaa 2008, 20 -21.) Metsäomaisuus on melko pysyvä eli muuttumaton. Omaisuus voi vaihtaa omistajaa tilakauppojen tai perinnön myötä. Metsä itsessään on biologinen kokonaisuus ja siitä voidaan raivata peltoa tai myydä tonteiksi rakentamista varten. Metsänhoitoyhdistys on metsänomistajien oma yhdistys, joka tuottaa omistajilleen palveluita ja toimii samalla metsänomistajien etujärjestönä (Junnila 2016,4).

2.1.1 Metsänhoitomaksu

Metsänhoitomaksua on aloitettu keräämään siksi, että sillä haluttiin vahvistaa yhdistysten taloutta 17.11.1950 laaditun lain perusteella: Laki metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta (Eskola 2009, 37). Metsänhoitomaksua on ollut valtion subventoima tuki yksityismetsätaloudelle. Sitä voidaan pitää varsin pysyväisluonteisena veroluonteisena metsänhoitoyhdistysten rahoittajana yli puolen vuosisadan ajan.

Kilpailun edistäminen ja metsänomistajien valinnanvapauden lisääminen oli valtion tavoitteena uuden metsänhoitoyhdistyslain myötä. Pienemmissä yhdistyksissä metsänhoitomaksu on ollut merkittävä, koska niiden talous on ollut maksusta riippuvaisempi kuin suurempien yhdistysten. Suuremmilla yhdistyksillä on ollut metsänhoitomaksujen lisäksi muuta liiketoimintaa, joilla rahoittaa toimintaansa. (Poikonen 2013, 10.) Yhdistyksen toiminta-alue eli jäsenten omistama metsäpinta-ala määrittää yhdistyksen mahdollisuuden harjoittaa liiketoimintaa. Yhdistykset rahoittavat toimintansa tänä päivänä vapaaehtoisesti kerättävällä jäsenmaksulla sekä liiketoimintansa tuotoilla.

2.1.2 Metsänhoitoyhdistysten fuusiot

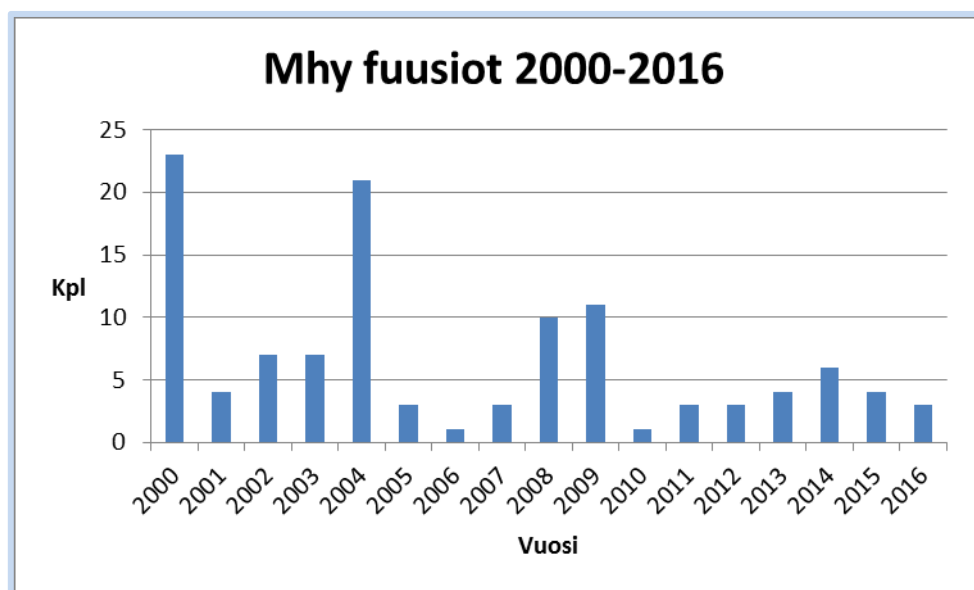
Lakimuutoksen myötä ja kilpailun kiristyessä metsänhoitoyhdistykset ovat fuusioituneet (Poikonen 2013, 10). Tällä hetkellä on 74 metsänhoitoyhdistystä (Metsänomistajat 2016).

Alle 1 000 jäsenen yhdistyksiä on parhaillaan 20 kpl, 1 000- 2 000 jäsenen yhdistyksiä 16 kpl ja 2 000- 3 000 jäsenen yhdistyksiä 11 kpl (Kalpio 2016.). Toimihenkilöiden määrä edellä mainituissa yhdistyksissä vaihtelee 1- 13 välillä.

Mikäli yhdistys korjaa tulevaisuudessa puuta, tullaan pohtimaan korjuupalvelun kannattavuutta suhteessa alueen energia- ja metsäteollisuuden laitoksiin. Eli fuusioidutaan sinne, missä puunkorjuulla on taloudelliset edellytykset. Yhdistyksillä on tällä hetkellä tiheä metsäammattilaisten verkosto eli melkein joka paikkakunnalla on oma yhdistyksen asiantuntija. Digitalisaation lisääntyminen tulee muuttamaan organisaation rakennetta ja sitä kautta luo edellytyksiä fuusioitumisille. Digitalisaation seurauksena toimintatavoista tulee metsänhoitoyhdistyksissä samanlaisia. Jokaisella yhdistyksellä ei voi omaa ”klubiaskin” kantta enää tulevaisuudessa. Tuotantoteknisillä ja organisaatiollisilla muutoksilla mahdollistetaan samanlaiset toimintatavat ja ne luovat edellytyksiä fuusioille. Fuusioilla haetaan lisää liiketoiminnan tehokkuutta ja kannattavuutta.

Alla olevassa taulukosta selviää, että voimakkainta metsänhoitoyhdistysten fuusioituminen on ollut 2000 -2010 välisenä aikana, jolloin tehtiin 91 fuusiota. Huippuvuotia fuusioitumisessa olivat 2000 ja 2004. Voimakkaan fuusioitumisen syinä on ollut mm. metsä- ja energiateollisuuden puun käytön väheneminen, kilpailun kiristyminen sekä ennakoiti metsänhoitomaksun poistumisesta. Samaan aikaan on tapahtunut myös koko joukko kuntaliitoksia.

Taulukko 2. Metsänhoitoyhdistyksissä tehdyt fuusiot vuosina 2000 - 2016 (Kalpio 2016.)

2.1.3 Sukupuolijakauma metsänhoitoyhdistyksissä

Valtuusto on metsänhoitoyhdistyksen päättävä elin, jonka toimintakausi on neljä vuotta. Valtuusto valitsee keskuudestaan hallituksen.

Paaja (2015, 58) on arvioinut naismetsänomistajien määräksi Suomessa 38 -44 % riippuen siitä, onko mukaan laskettu kuolinpesät ja yhtymät. Ruotsissa harjoitetaan samankaltaista perhemetsätaloutta kuin täällä. Siellä naismetsänomistajia on 38 %. Naismetsänomistajat ovat miesmetsänomistajia keskimäärin koulutetumpia ja vanhempia.

Vuoden 2012 valtuustovaaleissa oli äänioikeutettuja jäseniä 301 322. Ehdokkaita asettui 3 209, joista 13,1 % oli naisia. Valtuutettuja valittiin 2 122, joista 12,4 % oli naisia. Vastaavasti vuonna 2008 oli naisten osuus valtuutetuissa 11 % ja 2004 10 %. (Kimmo 2015, 4-5.) Mhy Pirkanmaalla naisten osuus valtuutetuista oli vuonna 2012 19,4 % (Kauppila 2016b). Nykyisestä metsänhoitoyhdistysten jäsenmäärästä 228 000 on naismetsänomistajia 86 640 -100 320 (Kalpio 2016.).

Vuoden 2016 valtuustovaaleissa oli noin 209 00 äänioikeutettua. Valtuutettuja valittiin 1 670, joista naisten osuus on 13,6 % (Lahtinen, 2017). Mhy Pirkanmaalle valittiin 36 valtuutettua, josta 11,1 % oli naisia (Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa 2016; Kauppila 2016c). Näin ollen naisten osuus on jäänyt huomattavan pieneksi yhdistyksen valtuustoissa ja hallituksissa, vaikka naismetsänomistajien osuus on 44 % yhdistyksen jäsenmäärästä.

2.1.4 Hakkuiden lisääminen

Suomessa puuston vuotuinen kasvu on 104,4 milj. m³, josta hakkuukertymää ja luonnon poistumaa oli vuonna 2013 79,2 milj. m³. Puuston poistuma on selvästi vähäisempää kuin mitä on ollut sen kasvu 1980-luvulta lähtien. On arvioitu, että puustopääomaa on tämän seurauksena kertynyt vuosia noin 25 milj.m³/v. Puuston kokonaistilavuuden kasvuun 1920-luvulta lähtien ovat vaikuttaneet ympäristötekijöiden lisäksi soiden ojitukset, harsintahakkuista luopuminen ja siitä seurannut metsien tihentyminen, metsien ikärakenteen muutokset sekä vähäpuustoisten metsien uudistaminen. (Ahlroth, Auvinen, Jäppinen, Kolström, Korhonen, Kuusela, Punntila, Salminen & Siitonen 2016, 6; Metsätilastollinen vuosikirja 2014, 28 -33.)

Ennakoimalla hakkuiden mahdollinen lisäys voidaan ottaa luonnon monimuotoisuuden ylläpito ja sen lisääminen huomioon. Erilaisilla hakkuutasoilla voidaan lisätä kuolleen puuston määrää, mikäli sitä

pystytään säästämään hakkuissa. Kuolleen ja järeän puuston määrää voidaan lisätä jättämällä hakkuiden ulkopuolelle arvokkaat luontokohteet. Varsinaisilla ohjaukeinoilla, kuten METSO -ohjelman tarkoituksenmukaisella resurssoinnilla ja luonnonhoidollisilla kulotuksilla voidaan myös lisätä luonnon monimuotoisuutta ja samalla varmistaa biotalouden ekologista kestävyttä. (Ahlroth ym. 2016, 26 –30.) Kuollut ja järeä puusto ovat tärkeitä monille eliölajeille.

2.1.5 Tulevaisuuden metsänomistaja

Tällä hetkellä metsänomistajien keski-ikä on 60 vuotta. Metsänomistajat nuortuvat vuonna 2030, jolloin metsänomistajiksi tullaan 45-50-vuotiaina. Palkansaajien odotetaan nousevan suurimmaksi metsänomistajaryhmäksi 30 % -> 50 % ja maatalousyrittäjien määrä tulee laskemaan 16 % -> 5 %. Eläkeläisten määrän odotetaan vähenevän omistajakunnan nuortuessa 45 % -> noin 35 -40 %. Metsänomistajista kaupungeissa asuminen lisääntyy 26 % -> noin 45 -50 % ja etämetsäomistajuuden lisääntyminen 36 % -> noin 50 -60 %. Metsänomistajien arvot ja asenteet metsänomistukseen ja metsiin voivat pysyä muutoksista huolimatta nykyisen kaltaisina. Toisaalta on huomioitava, että metsänomistajarakenteen muuttuessa yhä monipiirteisemmäksi heidän tavoitteensa ja tarpeensa muuttuvat. (Horne, Mäkijärvi, Rämö & Toivonen 2009, 9.)

2.1.6 Puunmyyntikäyttäytyminen

Yksityismetsien puunmyyntiin vaikuttavia tekijöitä ovat omistajien ikä ja tulotaso, puuvarannon määrä ja puusta maksettava kantohinta. Metsänomistajat voidaan jakaa virkistyskäyttäjiin, metsästä eläviin, taloudellista turvaa hakeviin ja epätietoiisiin. Hakkuumääriin vaikuttavat metsänomistajien tavoitteet. Monitavoitteiset metsänomistajat hakkaavat selvästi enemmän kuin epätietoiset ja virkistyskäyttäjät, jotka hakkaavat vuodessa noin kaksi kiintokuutiometriä hehtaaria kohti vähemmän kuin monitavoitteiset metsänomistajat. Mikäli nämä ryhmät hakkaisivat yhtä paljon kuin monitavoitteiset, puuta tulisi lisää markkinoille viisi miljoonaa kuutiometriä. Tämä edellyttää, että muut puun myyntiin vaikuttavat tekijät pysyvät ennallaan. (Hänninen, Karppinen, Kuuluvainen, Pajuoja & Uusivuori 2011, 1-4.)

Sukupuolella on merkitystä puunmyyntikäyttäytymiseen. Naiset myyvät miehiä harvemmin puuta, mutta suurempia määriä kerrallaan. Miesmetsänomistajien puunmyyntimäärät ovat kasvaneet 2,7 m³/ha/v -> 3,6 m³/ha/v ja naisten vastaavasti 2,1 m³/ha/v -> 2,8 m³/ha/v. (Paaja 2015, 59.)

2.1.7 Digitalisaatio

Suomen hallituksen kärkihankkeisiin kuuluvalla digitalisaatiolla haetaan lisää tuottavuutta julkisiin palveluihin sekä vähennetään byrokratiaa. Hallitus on lupautunut edistämään kokeilukulttuuria ja kannustaa elinkeinoelämää ottamaan käyttöön digitalisaation tuomat mahdollisuudet tuottavuuden parantamiseen. (Valtioneuvosto 2016a. Metsätalous on voimakkaassa murroksessa digitaalisten välineiden ja erilaisten sovellusten sekä ohjelmien syrjäyttäessä vanhoja laitteita ja toimintatapoja (Pohjola 2016). Digitalisaatio lisää maaseudun elinvoimaisuutta. Sillä voidaan parantaa palveluiden saatavuutta. Digitalisaation hidasteita maaseudulla ovat epävarmat tietoliikenneyhteydet ja uusien toimintatapojen hidas käyttöönotto. (Valtioneuvosto 2016b.)

2.1.8 Metsä- ja energiateollisuus

Metsä- ja energiateollisuus käytti raakapuuta vuonna 2013 73,9 milj.m³. Tästä meni metsäteollisuuden raaka-aineeksi 64,5 milj.m³ ja 9,4 milj.m³ poltettiin energiana lämpö- ja voimalaitoksissa sekä pientaloissa. Metsäteollisuuden käyttämästä raakapuusta oli kotimaisen puun osuus 54,5 milj.m³ ja ulkomaisen puun osuus 10 milj.m³. (Metsätilastollinen vuosikirja 2014, 241.)

Hetemäki ja Hurmekoski ovat todenneet (2013, 27) paperiteollisuuden rakennemuutosta yhdessä maailmanlaajuisen toimintaympäristön muutoksen kanssa ei ole osattu ennakoida siksi, että 50-luvulta lähes muuttumattomina olleet pitkän aikavälin tutkimusmenetelmät eivät enää palvele nykyään eivätkä sen takia tuota enää riittävän luotettavaa tietoa päätöksentekijöiden tueksi. Tämän vuoksi tarvitaan enemmän tutkimusta, joka perustuu erilaisten ennakointimenetelmien käyttöönottoon.

Puupolttoaineiden käyttö on puolestaan kasvanut vastaavalla aikajaksolla. Energian kulutus oli vuonna 1999 1341 petajoulea, josta 20 % oli puupolttoaineiden osuus. Vuonna 2015 energian kulutus oli 1369 petajoulea, josta 25 % oli puupolttoaineiden osuus. Metsähaketta käytettiin vuonna 2000 936 000 m³ ja 2013 vajaa 9 milj.m³. (Metsätilastollinen vuosikirja 2014, 280, 282.) Tällä hetkellä metsähaketta käytetään noin 8 milj.m³. Syitä metsähakkeen viime vuosien käytön laskuun on kivihillen alhainen maailmanmarkkinahinta.

2.1.9 Biotalous

Biotalousella tarkoitetaan taloutta, jossa käytetään uusiutuvia luonnonvaroja energian, palveluiden, ravinnon ja tuotteiden tuottamiseen. Biotalous ehkäisee ekosysteemien köyhtymistä, se luo uutta talouskasvua, vähentää riippuvuutta uusiutumattomista luonnonvaroista ja synnyttää uusia työpaikkoja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. (Lehtoviita 2016, 8.) Biotalousmääritelmää on monia. Biotalousessa fossiilinen talous korvataan bioperäisellä taloudella. Seppälän (2012) mukaan biotalous pitää nähdä laajempaan kokonaisuuteen, osana vihreää taloutta ja ekosysteemipalvelujen, luonnonvarojen resurssitehokkuuden ja yhteiskunnan vähähiilisyuden kehittämisessä.

Työ- ja elinkeinoministeriön marraskuussa 2016 julkaisema energia- ja ilmastostrategia ulottuu vuodelle 2030. Sen tavoitteena on hiilineutraali yhteiskunta. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2016, 4.) Voidaan ajatella, että biotalous ilmiönä ei ole nopeasti ohimenevä.

Suomen kansallisen biotalousstrategian tavoitteena on luoda hyvinvointia yhteiskunnalle biotalouden liiketoiminnan kasvusta, josta syntyy uutta talouskasvua ja uusia työpaikkoja. Tavoitteena on myös tuottaa kilpailukykyisiä ja kestäviä biotalouden ratkaisuja globaaleihin ongelmiin. Samalla syntyy uutta liiketoimintaa, joka puolestaan luo hyvinvointia kaikille. (Maa- ja metsätalousministeriö 2016, 3.)

2.2 Maaseudun liiketoiminta

Maaseudulla voidaan nähdä lukuisia erilaisia tulevaisuuskuvia (Kuhmonen & Kuhmonen 2015, 366). Maaseutu ja siellä tapahtuva liiketoiminta on maantieteellisesti hajautunut. Hajautunut hallinto sekä liiketoiminnan paikkasidonnaisuus ovat maaseudun liiketoiminnassa huomioon otettavia erityispiirteitä. Samaten maaseudun liiketoiminnan sopeutumiskyky voi olla hyvin rajallista. Esimerkiksi kannattamattomuuden takia tyhjilleen jääneitä sikaloita ei ihan hetkessä muuteta turkiseläinten kasvatukseen sopiviksi. Lisäksi on muistettava, että luonnonvaroihin ja ihmisen perustarpeisiin (ravinnontuotanto) liittyvä tuotanto on erittäin säänneltyä, mutta myös yhteiskunnan tukemaa. Tästä on esimerkkinä kasvinviljelypuolella vaadittu lohkokirjanpito ja niiden viranomaistarkastus menettely sanktioineen, sekä itse viljelystä saatavat EU-tason sekä kansalliset tuet euroa per hehtaari. (Kuhmonen 2014, 53.)

Maanviljelijät omaksuvat uusia menetelmiä ja lajeja perinteisen järjestelmänsä ulkopuolelta (esimerkiksi luomu). Nämä uudet viljelymuodot leviävät maatalouksien matkiessa niiden ensimmäisiä käyttöönottajia. Niiden suosio riippuu siitä, kuinka hyvin viljelijät uskovat pärjäävänsä niitä käyttämällä. Viljelijöiden onnistuminen taas puolestaan riippuu vaihtoehtojen taloudellisista, ympäristöllisistä ja

yhteiskunnallisista erityispiirteistä. (Kallis & Moreno-Penaranda 2009, 777).

Darwinistiseen vaihteluun ja evoluutioon keskittyvän viitekehyksen leimaamalla yhteisevoluutiomallilla pystytään määrittämään paremmin kenttätasolla havaittu monimuotoisuus ja sitä muokkaavat moniulotteiset prosessit. (Kalli & Moreno-Penaranda 2009, 777).

Maaseutualueilla muutoksen luonteen ja niiden vaikutusten ymmärtäminen on ongelmallista. Väestönkasvu, ilmastonmuutoksen mahdolliset vaikutukset elintarvikkeiden saatavuuteen sekä energian etsintä ovat monitahoisia ilmiöitä, jotka koskevat maaseutualueita, maaseudun toimielimiä, yhteisöjä ja yksittäisiä ihmisiä. Nämä ongelmat ratkaistaan eri tavoin eri paikkakunnilla ja alueilla, ja tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tästä syystä nämä ilmiöt voivat vaikuttaa todella eri tavoin eri alueisiin. Joillakin alueilla vaikutukset tulevat olemaan erittäin suuria ja joillekin alueille niillä ei ole juuri mitään vaikutusta. (Argent & Plummer & Tonts 2011, 300.)

Maaseudulla elinkeinotoimintaa lisäävien tekijöiden kokonaisuus ei ole itsestään selvä. Kasvun edistämiseen ei riitä yksistään tuotantoteknologian muuttaminen. Samalla maantieteellisellä alueella voi olla vaurastuvia ja köyhtyviä alueita. Muutoksen onnistuminen riippuu aluekohtaisista erityispiirteistä. Sellaisten alueiden on vaikeampi päästä parempaan asemaan, jotka eivät pysty kilpailemaan kaupunkeihin korkeampien palkkojen perässä muuttavista asukkaistaan. Niillä alueilla on heikot mahdollisuudet synnyttää kannattavaa liiketoimintaa. Maaseudun koordinoitongelma on erityisen merkittävä, koska eri toimijoiden toiminta rajoittuu ensisijaisesti mukautuvaan oppimiseen. Tarvitaan jokin ulkopuolinen kannustin, joka saa heidät tekemään yhteistyötä. Poliitikalla voidaan tukea toimijoita auttamaan itseään muokkaamalla heidän välistä yhteistyötä tuottavammaksi. (Petrick 2013, 732 -733.)

2.3 Evolutionäärinen tulevaisuudentutkimus

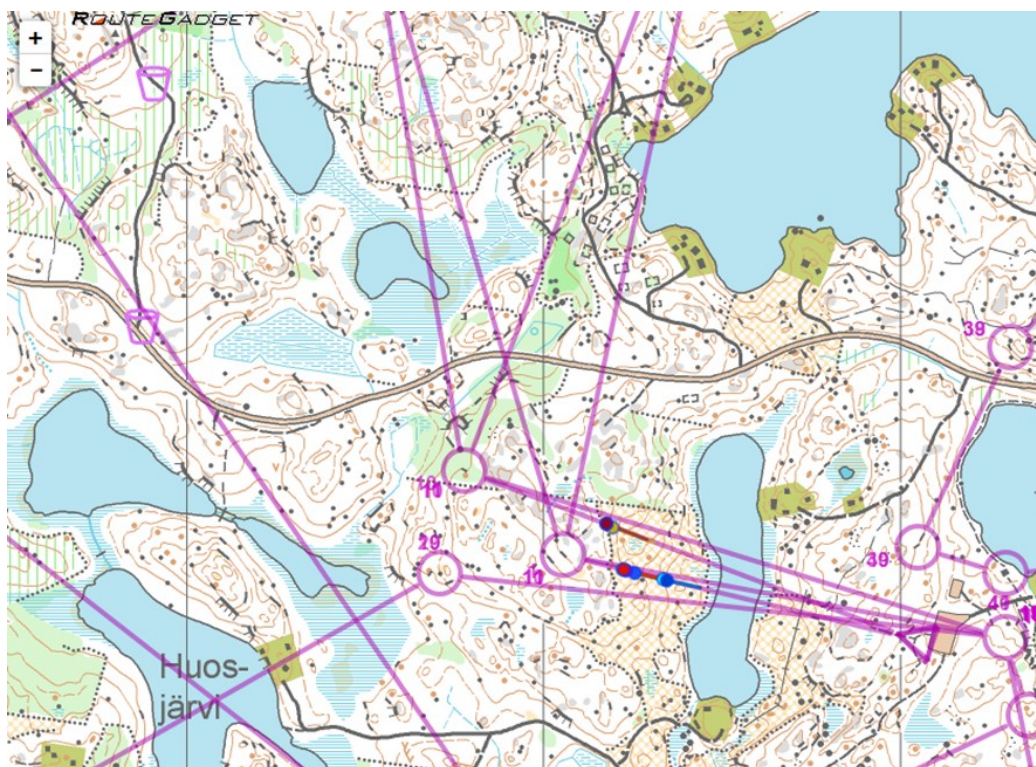
Tässä tutkimuksessa ennakoitaan tulevaisuutta. Malaskan (2013) sekä Pölläsen (2012) mukaan ennakointi (foresight) on tulevaisuudentutkimuksen menetelmällistä soveltamista organisaation tulevaisuuden hallinnassa. Ennakointia ei pidä sekoittaa ennustamiseen. Ennustuksiin tulee suhtautua varauksella, koska ne perustuvat tämän päivän parhaaseen arvaukseen tulevaisuuden tilasta (Hiltunen 2012, 54). Tulevaisuutta ei nimittäin voida ennustaa eikä se ole ennalta määrättyä. Tulevaisuudessa on asioita, joihin voi vaikuttaa sekä asioita, joihin ei voi vaikuttaa. (Laakso & Lehtinen 2014, 8; Ramste, luento 3.10.2015.)

Tulevaisuus ja yleinen evoluutioteoria nivoutuvat yhteen (Pantzar 2013, 96 -97). Kädellisten laji (*Australopithecus Garhi*) kehitti ensimmäisiä työkaluja piikivestä noin 2,5 miljoonaa vuotta sitten. Muut kädelliset lajit kehittivät niitä edelleen. Kehittäminen ja työkalujen tekeminen vaati tietoa materiaaleista ja motivaatiota sekä selkeän tavoitteen tehdä työkalusta entistä parempi ja käyttökelpoisempi. Näitä työkaluja ei heitetty pois vaan ne säilyivät ja niille oli käyttöä myös vastaisuudessa. Työkalun tekijän mielelle syntyi esineen kautta tunne, jossa oli varautumista, suojelemista, luomista, arvostusta, ylläpitämistä sekä säilyttämistä. Tätä kutsutaan tulevaisuudeksi. (Malaska 2013, 16 -17.) Miten tänä päivänä ihminen tai organisaatio, joka ei perusta sen enempää biologisen kuin taloustieteisiin nojaavista evoluutioteorioista eli sukupolvien myötä tapahtuvista muutoksista, määrittelee tulevaisuuden? Onko se korkeamman kädessä? Kuhmonen (2014, 13) on todennut osuvasti, että epävarmassa maailmassa on pakko kokeilla, yrittää tai matkia toisia. Varmassa maailmassa (onko sellaista olemassa?) voi suunnittelulla onnistua.

Kehitys tulevaisuusmielentilasta nykyiseen tulevaisuudentutkimiseen on edellyttänyt, ettei evoluutiota ole estetty. Se on vaatinut ja vaatii tietoista valintaa uudelle sosiaaliselle, eettiselle ja tiedolliselle edistymisen tasolle. Tulevaisuus on muutakin kuin aineellista todellisuutta ja mahdollisuutta. (Malaska 2013, 17.) Evoluutioteorioita on monenlaisia ja niiden näkökulmat voivat painottaa seuraavia kehitykseen ja ajan kulumiseen liittyviä seikkoja. Muutos kehittyy hitaasti vaiheittain ja muutos itsessään on edistystä tai kehitystä. Muutos on sisäsyntyistä ja sillä on suunta. Se on palautumatonta sekä sen taustalta löytyy selkeästi suuntaa antava mekanismi. (Hiltunen 2012, 24 -26; Pantzar 2013, 97 -98.)

Tulevaisuudentutkimus tarkoittaa kaikkea tieteellisesti kurinalaista tulevaisuudentutkimista. Siinä kerätään intuitiivista tai muuta tietämystä tulevaisuudesta, analysoidaan kriittisesti, syntetisoidaan luovasti sekä esitetään systemaattisesti. (Ramste, luento 3.10.2015.) Englanninkieliset käytössä olevat termit: futures studies ja futures research ovat monikkomuodossa. Tällä tarkoitetaan tulevaisuudentutkimuksen sitoutumista moneen tulevaisuuteen (futures) eikä yhteen eli future. Tätä voidaan tarkastella arkielämässä suunnistuskartan avulla. Suunnistajalla on valittavana monta vaihtoehtoista reittiä rastilta toiselle.

Suunnistaja ja tulevaisuudentutkija pohtivat yhtä lailla vaihtoehtoisia reittejä ja tulevaisuuksia. Molemmilla on tietoa menneisyydestä. Kumpikin tarvitsee luovuutta ja ymmärrystä tulevaisuuksien reitinvalinnoille. (Mannermaa 1991, 46.) Futures study-termiä käytetään usein kvalitatiivisissa tutkimuksissa ja futures reseach-termiä puolestaan kvantitatiivisissä tutkimuksissa. (Malaska 2013, 19.) Tulevaisuudentutkimisen tavoitteisiin kuuluvat Pölläsen (2012) mukaa tietämisen, ymmärtämisen sekä muuttamisen tavoitteet.

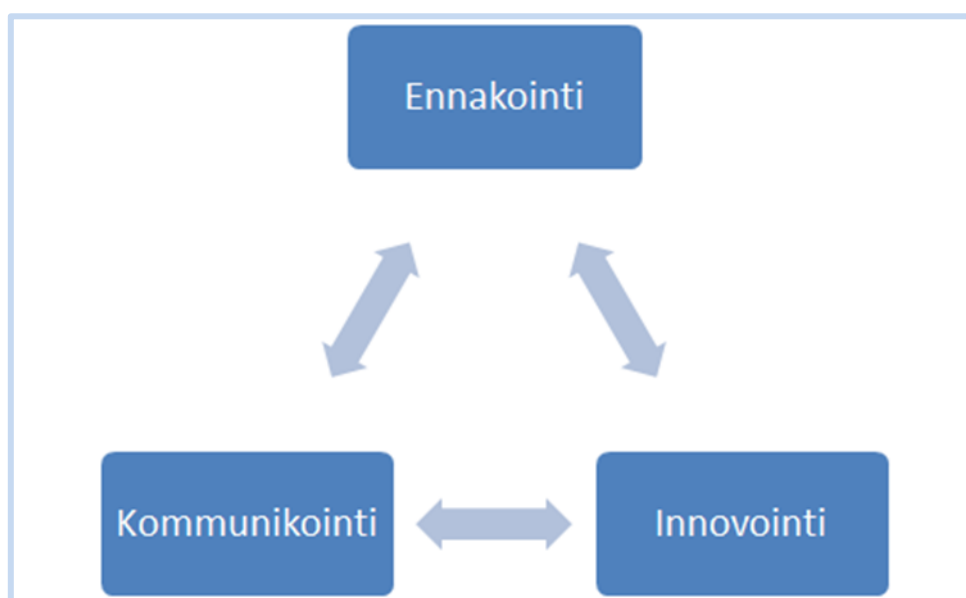
Kuva 3. Suunnistusradalla on lukuisia eri vaihtoehtoja samalle rastivälille (Reittihärveli 2016)

Asenne vaikuttaa siihen, koetaanko ennakointi tarpeelliseksi tai ei. Mikäli ajatellaan, että tulevaisuus ei juuri muutu, siihen ei luonnollisesti varauduta. Jos taas ajatellaan, että tulevaisuudessa on asioita, jotka muuttuvat, voidaan ennakoida mahdollisia muutoksia. Ennakoivalla asenteella tarkoitetaan toimintatapaa ja kyse ei ole niinkään varsinaisesta menetelmästä. (Laakso & Lehtinen 2014, 6; Ramste, luento 3.10.2015.) Valinnoilla, joita tehdään tai jätetään tekemättä, voidaan muuttaa tulevaisuutta. Ennakoinnin avulla voidaan edeltä käsin pohtia valintojen vaikuttavuutta. (Hiltunen 2012, 54; Pantzar 2013, 97.)

Ennakoitaessa kerätään tulevaisuutta koskevaa tietoa (tulevaisuustietoa) järjestelmällisesti. Saadusta aineistosta kootaan ja kuvaillaan mahdollisimman uskottavasti ja monipuolisesti vaihtoehtoisia tulevaisuuksia. Tulevaisuuksia luodessa kuvitellaan, mikä on mahdollista ja analysoidaan todennäköisyyksiä. Tiedon lisäksi tarvitaan mielikuvitusta eli kykyä etsiä uutta. Ennakointityön päävaiheet ovat seuraavat: suunnittelu, esitutkimus, varsinainen ennakointi, ennakoinnin tuotosten arviointi ja koko ennakointiprosessin arviointi. Organisaatiossa ennakoinnilla pyritään selvittämään tulevaisuuden mahdollisuuksia ja riskejä. Tunnistettuja uhkia ja riskejä pyritään minimoimaan. Uusia mahdollisuuksia taas pyritään realisoimaan käyttöön. (Laakso & Lehtinen 2014, 8; Ramste, luento 3.10.2015.)

Ennakointi-, hallinta- ja innovointimenetelmiä on olemassa monia ja ne soveltuvat erilaisiin tarkoituksiin. Ne ovat taustoiltaan usein monitieteellisiä. (Hiltunen 2012, 206 -207; Laakso & Lehtinen 2014, 6.)

Joseph Schumpeterin (1883 -1950) mukaan innovaatioita ovat tuotantoteknologisten lisäksi organisaatiouudistukset, rahoitusjärjestelmien kehittyminen sekä uusien markkinoiden avautuminen uusien yrittäjien toiminnan tuloksena (Böckerman 2000, 6).

Kuva 4. Tulevaisuusajattelun keskeiset tehtävät (Hiltunen 2012, 17)

2.4 Evolutionäärinen taloustiede

Metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus on tuottaa jäsenilleen erilaisia metsällisiä palveluita sekä huolehtia metsänomistajuuteen liittyvistä edunvalvontatehtävistä (Junnila 2016, 4.)

Maaseudulla tapahtuva liiketoiminta on ollut pitkään erilaisten säädösten ja politiikantekijöiden rajoittamaa. Lisäksi toimintaympäristön muutokset ovat tulleet monimutkaisimmiksi ja niihin vaikuttavat voimasuhteet ovat tulleet entistä moniulotteisimmiksi sekä asioiden ennakoimattomuus on lisääntynyt. Evolutionäärinen taloustiede tunnistaa historiallisen ajan merkityksen sekä sillä on yhtymäkohtia evolutionääriseen käsitteistöön ylitse eri tieteenalojen. Se nojaa samalla biologisiin ja orgaanisiin samankaltaisuuksiin. Siksi se sopii paremmin maaseudun liiketoiminnan uudistumisen ilmiöiden kuvaajaksi kuin vakaiden ja hyvin jäsenyneiden ilmiöiden kuvaamiseen pitkään käytetyt uusklassiset teoriat. (Kuhmonen 2014, 11, 51; Siilmaa 2011, 8) Tämän vuoksi voidaan ajatella, että vuosien 1950 -2014 välisenä aikana kerätty metsänhoitomaksu on luonut taloudellisen vakauden metsänhoitoyhdistysten toiminnalle. Uusklassiset talousteoriat perustuvat juuri vakauteen ja tasapainoon talouden tilasta

(Siilmaa 2011, 8). Talouden pysyessä suhteellisen vakaana metsänhoitoyhdistyksen ei ole tarvinnut pohtia uudistumista tai muuta sen toimintaa kehittävää toimintaa.

Metsänhoitomaksun poistumisen myötä 1.1.2015 on metsänhoitoyhdistysten talous epävarmemmalla pohjalla, ja yhdistykset ovat alkaneet kerätä jäseniltään vapaaehtoista jäsenmaksua. Talouden epävarmuuden takia ovat yhdistykset kehittäneet ja uudistaneet sekä kasvattaneet liiketoimintaansa innovaatioiden kautta. Talouden tuottavuutta voidaan parantaa pitkällä aikavälillä vanhojen rakenteiden hävitessä ja heikoimmin tuottavien hajotessa edistyksellisempien tieltä (Böckerman 2000; 8, 12). Luova tuho ylläpitää kapitalismin elinvoimaisuutta (Böckerman 2000, 8).

Evolutionäärinen tarkastelutapa on käyttökelpoinen laajempien kokonaisuuksien hahmottamisessa. Eli kun halutaan tutkia ilmiöitä, jotka ovat paikkaan ja aikaan kiinnittyviä sekä niiden ollessa monenlaisia ja monentasoisia. Evolutionäärinen taloustiede edustaa käsitteidensä täsmällisyyksien ja käyttökohteiden perusteella kehittyneempää tieteenalaa kuin evolutionäärinen tulevaisuudentutkimus. (Kuhmonen 2014, 52.)

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

Vastaavaa tutkimusta ei ole ennen tehty ja sitä varten kerättiin aineistoa postikyselyllä ja puhelinhaastattelulla. Tämän lisäksi järjestettiin kaksi tulevaisuustyöpajaa, jotka osallistivat organisaation hallinnon, operatiivisesta ja strategisesta johdosta vastaavat sekä toimihenkilöt sitoutumaan tulevaisuustyöhön. Tutkimus oli metsänhoitoyhdistyksen strategiapäivityksen apuväline.

3.1 Kvantitatiivinen tutkimus

Valitulla kvantitatiivisellä tutkimusmenetelmällä tieto saadaan selvitettyä aistihavaintoja mittaamalla ja loogisella päättelyllä. Todellisuus koostuu objektiivisesti todettavista asioista. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2009, 139.) Kyselyssä käytetään strukturoituja kysymyksiä, jotka voidaan mitata numeerisesti. Kysymykset esitetään satunnaisesti valitulle joukolle (Virsta 2006). Sivistyneitä arvauksia eli hypoteeseja ei asetettu ennakkoon, koska etukäteen ei ollut mahdollista tutustua vastaavanlaisiin tutkimuksiin niiden puuttuessa (Hirsjärvi ym. 2009, 158).

3.1.1 Käsitteitä

Tutkimus on evolutionäärisessä viitekehyksessä tutkittavan ilmiön eli metsänhoitoyhdistyksen jäsenen tulevaisuuden ollessa moniulotteinen ja kompleksinen.

Evoluutio käsitteenä selittää taloustieteen puolella talouden epävarmuuden, jossa metsänhoitoyhdistykset ja niiden jäsenet ovat tällä hetkellä. Uutta talouskasvua ja liiketoimintaa syntyy, kun entinen hajoaa. Tulevaisuudentutkimisen välineenä evoluutio mahdollistaa useita tulevaisuuksia. Metsänomistajalla voi omistajuus olla monitavoitteista. Metsän kiertoaika eli taimesta päätehakkuuseen kuluva aika on pitkä. Omistajat ehtivät vaihtua ja tavoitteet metsän suhteen muuttua.

Metsänhoitoyhdistyksen jäsen on konkreettinen käsite, koska se liittyy paikalliseen ja ajalliseen asiaan (Hirsjärvi ym. 2009, 157).

Yhdistysmielinen käsitteenä selittää, että metsänomistaja haluaa kuulua metsänhoitoyhdistykseen. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys on vapaaehtoista.

Lähimetsänomistajaksi luokitellaan tässä tutkimuksessa metsänomistaja, joka voi käydä päiväseltään metsätilallaan. Etäisyys määriteltiin max 50 km asuinpaikasta. Etämetsänomistajalla on puolestaan matkaa asuinpaikasta enemmän kuin 50 km metsätilalleen. Aiemmissä tutkimuksissa etämetsänomistajaksi on jaoteltu ne metsänomistajat, jotka eivät asu tilalla. Kuntaliitosten myötä voidaan ajatella, että metsänomistaja kaupungistuu. Mutta kaupungistuminen ei voi tarkoittaa automaattisesti enää sitä, että asutaan kadun varressa lähellä palveluita. Osa kuntaliitosten myötä syntyneistä kaupungeista ovat keskustaajamaa lukuun ottamatta hyvin maaseutumaisia.

3.2 Jäsenten ja yhdistyksestä eronneiden otanta

Tutkimuksen tavoitteena on saada yleistettäviä päätelmiä. Perusjoukkona ovat metsänhoitoyhdistyksen jäsenet sekä siitä eronneet metsänomistajat. Otoksen tarkkuustavoitteena oli saada mahdollisimman tarkat tulokset vastaamaan koko perusjoukon lukuja. Tutkimuksessa käytettiin ositettua satunnaisotantaa. (Hirsjärvi ym. 2008, 180.) Otoskooksi määriteltiin 1 500 metsänhoitoyhdistyksen jäsentä, joka on 24,6 % yhdistyksen kokonaisjäsenmäärästä 6 100.

Yhdistyksen jäsenet ja siitä eronneet jäsenet voitiin jakaa eri jäsenmaksuluokkiin tilakoon mukaan 0-19,9 ha, 20 -49,9 ha ja yli 50 ha.

3.2.1 Jäsenten otanta

Jäsenten tutkimista varten otettiin huomioon, paljonko jäsenmaksuluokittain oli jäseniä, maksetut jäsenmaksut yhteensä sekä pinta-ala yhteensä. Tilakoon ollessa 0 -4,99 ha, ne rajattiin (326 kpl) tutkimuksen ulkopuolelle. Kun niiden pinta-ala vähennetään, nousee nykyisten jäsenten keskikoko 12,9 ha pienimmässä jäsenmaksuluokassa.

Taulukko 3. Jäsenten ositettu satunnaisotanta

Jäsenmaksuluokka	jäsenmaksu	pinta-ala	keskikoko	postitettu
	kpl	€	ha	ha
a) 0-19,9 ha	2885	173120	32914	11,4
b) 20 -49,9 ha	1568	156140	49271	31,4
c) 50 ha ->	707	98020	66662	94,3
Yhteensä	5160	427280	148847	28,8

Postitusta varten tulostettiin osoitetarrat jäsenmaksuluokittain. Pienimmässä (0-19,9 ha) jäsenmaksuluokassa otettiin joka neljäs tarra ja liimattiin kirjekuoreen. Muissa jäsenmaksuluokissa otettiin joka kolmas tarra ja liimattiin kirjekuoreen.

3.2.2 Eronneiden jäsenten otanta

Eronneiden jäsenten otantaan valittiin 31.5.2015 -1.6.2016 välisenä aikana eronneet metsänomistajat. Otantaan tuli 733 yhdistyksestä eronnutta metsänomistajaa. Otokooksi määriteltiin 10,2 % eli 75 metsänomistajaa.

Eronneet jäsenet luokiteltiin jäsenmaksuluokkiin tilakoon mukaan seuraavasti: 0-19,9 ha, 20 -49,9 ha ja yli 50 ha. Eronneiden haastattelussa haluttiin painottaa suurimmasta jäsenmaksuluokasta (yli 50 ha) eronneita metsänomistajia, koska ne ovat yhdistyksen toiminnan kannalta kaikkein kiinnostavimpia. Eronneista jäsenistä poimittiin ne metsänomistajat, joilla oli jäsenrekisterin tietojen mukaan puhelinnumero. Aineisto kerättiin puhelinhaastattelulla ja valmiina olevilla puhelinnumeroilla haluttiin vähentää kustannuksia.

Taulukko 4. Eronneiden jäsenten ositettu satunnaisotanta

Jäsenmaksuluokka	kpl	pinta-ala ha	keskikoko ha	otos kpl
a) 0-19,9 ha	469	4664,9	9,9	20
b) 20 -49,9 ha	188	5636	30,0	25
c) 50 ha ->	76	7331,9	96,5	30
Yhteensä	733	17632,8	24,1	75

Haastateltaessa metsänomistajaa häntä yritettiin tavoittaa kaksi kertaa saman viikon aikana. Mikäli toisella kerralla ei tavoitettu, soitettiin listalta edelliselle metsänomistajalle. Mikäli puhelinnumero oli pois käytöstä, haettiin yhteystietoa Fonectasta. Jos numeroa ei löytynyt, soitettiin listalta edelliselle metsänomistajalle. Kaiken kaikkiaan tarvittiin noin 200 soittoyritystä, jotta saatiin 75 puhelinhaastattelua tehtyä.

3.3 Postikysely metsänhoitoyhdistyksen jäsenille

Metsänhoitoyhdistyksen jäsenille lähetettiin postikysely toukokuussa 2016 (Liite 1). Postikyselyn kysymykset testattiin ennen postittamista kymmenellä vapaaehtoisella metsänomistajalla. Tulosten analysointia varten laadittiin excel -taulukko. Vastauksia ennakoitiin saatavan noin 10 %.

Ositetulla satunnaisotannalla jäsenrekisteristä poimittiin 1 500 jäsenmaksun maksaneen jäsenen yhteistiedot. Yhdistyksen jäsenmaksun toukokuussa maksaneita oli 5486 ja lokakuussa 2016 heitä oli 6105 kpl. Otoksen kokoon (24,6 %) vaikutti se, että postikyselyillä on saatu yleensä vain 5-10 vastausprosentteja. Kirjeessä toimitettiin nelisivuisen kyselyn lisäksi saatekirje, jossa kerrottiin tutkimuksesta, vapaaehtoinen arvontalomake sekä palautuskuori. Vastauksia tuli määräaikaan mennessä yhteensä 635 kpl. Vastausprosentiksi tuli 42,3. Vastauksia jouduttiin hylkäämään 16 kpl. Niissä oli jäänyt vastamaatta yksi tai useampi sivu.

Varsinaiseen aineistoon tuli kaikkiaan 619 jäsenen vastaukset. Tuloksissa pitää huomioida, että kaikki eivät ole vastanneet kaikkiin kysymyksiin. Ennakoidusta suuremmasta vastausten määrästä johtuen aineisto lajiteltiin ensin excel-taulukkoon. Sen jälkeen aineisto siirrettiin kuluttajatutkimukseen (Consumer Reseach) kehitettyyn SAS:n JMP-tilastointiohjelmaan.

Kerättyä aineistoa ei ole alun perin suunniteltu tilastointiohjelmaa varten. Tämän takia kysymyksiä ei ole testattua ohjelmaa silmällä pitäen. Tämä piti huomioida tuloksia analysoitaessa kahden kysymyksen kohdalla.

3.4 Puhelinhaastattelu yhdistyksestä eronneille metsänomistajille

Metsänhoitoyhdistyksestä 31.5.2015 -1.6.2016 välisenä aikana eronneita, puhelinnumerollisia metsänomistajia, joita oli jäsenrekisterin mukaan 733 kpl. Jottei työmäärästä olisi tullut liian suuri, otoskoko oli 10 %. Ositetulla satunnaisotannalla haastateltavia oli 75 henkeä.

Puolistrukturoitua haastattelulomaketta testattiin kahdeksalla metsänomistajalla ja laadittiin excel-taulukko. Haastattelu suoritettiin heinäkuussa 2016. Samaten, kuten postikyselyä, aineistoa ei alun perin ole suunniteltu käyttävän tilastointiohjelmassa. Tämä piti huomioida analysointivaiheessa. Koska kysymyksiä oli huomattavasti vähemmän, aineiston pystyi käsittelemään suoraan tilastointiohjelmassa tulosten syöttämisen vaiheessa. Aineisto lajiteltiin ensin excel:ssä ja sen jälkeen varsinainen tulosten analysointi tehtiin SAS:n JMP-ohjelmalla.

Yhdeksällä vastaajalla ei ollut enää metsää. Lisäksi kymmenen vastaajaa eivät halunneet osallistua haastatteluun. Näin ollen analysoitavia vastauksia saatiin yhteensä 56 kpl.

3.5 Tulevaisuustyöpaja I

Työpaja järjestettiin kesäkuussa 2016 Hämeenkyrössä. Alussa esiteltiin alustavia tuloksia postikyselyn tuloksista. Työpajaan osallistui hallinnon edustajia, toimihenkilöitä ja edustaja MTK:sta yhteensä 14 henkeä.

3.5.1 Työpajan metodi

Työpajan metodina käytettiin Open Space -avointa tilaa. Se on keskusteleva ja vapaamuotoinen metodi, joka on samalla luovuutta ja ajattelua rikastava. Se sopii laajojen aihealueiden ja teemojen käsittelyyn. Sen avulla voidaan hahmottaa, jäsentää laajoja asiakokonaisuuksia sekä jäsentää. (Laakso & Lehtinen 2014, 24.)

3.5.2 Työpajan toteutus

Työpajan ohjaaja kirjasi kysymykset valmiiksi fläppitauluihin. Kukin ryhmä keskusteli ensin ryhmittäin fläpin ympärillä ja kirjasi keskeisimmät ajatukset aiheeseen liittyen. Joka ryhmästä jäi yksi henkilö esittelijäksi ja muut liikkuvat ohjaajan pyynnöstä seuraavan aiheen luokse. Esittelijä raportoi heille edellisen ryhmän keskustelusta. Ryhmä jatkoi keskustelua kirjaten jälleen tärkeimmät ajatukset fläpille. Sovitun ajan jälkeen

ohjattiin muut, esittelijää lukuun ottamatta, seuraavan aiheen luo. Kierrosta jatkettiin, kunnes ryhmä palasi ensimmäiseksi käsittelemänsä aiheen luo. Esittelijä raportoi heille tiiviisti siitä, millaisia ajatuksia aihe oli herättänyt muissa ryhmissä. Lopussa kukin ryhmä esitti johtopäätöksensä omasta aiheestaan koko ryhmälle.

3.5.3 Työpajan kysymykset

Työpajan kysymykset eli samalla ryhmät: (ryhmiä oli yhtä monta kuin oli kysymyksiä).

1. Mitä odotuksia metsänhoitoyhdistyksen jäsenillä on tulevaisuudessa?
2. Mitkä ovat keskeiset tulevaisuuden ilmiöt metsän omistamisessa ja puun tuottamisessa?
3. Millä tuotteilla ja palveluilla yhdistys tuottaa eniten lisäarvoa tulevaisuuden jäsenille?

3.6 Tulevaisuustyöpaja II

Työpaja järjestettiin marraskuussa 2016 yhdistyksen operatiivisesta ja strategisesta johdosta vastaaville, yhteensä kahdeksalle hengelle.

Työpajan tehtäväksi oli ennalta laadittu kuusi kysymystä, joita varten oli etukäteen toimitettu sähköpostilla materiaalia ensimmäisen työpajan, postikyselyn, puhelinhaastattelujen tulosten sekä yhdistyksen strategiapalaverin muistiinpanojen pohjalta.

Tarkoituksena oli jakaa ryhmä kahteen ja antaa molemmille ryhmille kolme kysymystä pohdittavaksi. Jokaista kysymystä varten oli varattu aikaa 30 min, esittelylle 10 min ja palautekeskustelulle 10 min.

3.6.1 Työpajan toteutus

Suunnitelma muuttui heti työpajan alussa. Sovittiin, että työskennellään aivorihi-tyyppisesti. Jokainen kysymys käytiin yhdessä läpi ja havainnot kirjattiin ylös. Keskustelut nauhoitettiin. Tulokset kirjoitettiin auki muistiinpanojen sekä äänitallenteiden perusteella.

3.6.2 Työpajan kysymykset

- 1: Mikä on MHY:n avainasiakas?
- 2: Miten tuotteistamme luonnon monimuotoisuuden?

3: Miten edistetään sukupolvenvaihdoksia? Ja miten saadaan metsät pois niiltä, jotka eivät niitä hoida?

4: Mikä on Mhy Pirkanmaan tavoite sähköisten palveluiden tasoksi ja miten siihen päästään?

5: Miten johdattaa jäsen pois harhasta? Ja mikä vaikutus on sillä, että omakuva on hämärtynyt? Vajaa 70 % vastaajista ilmoitti tekevänsä omatoimisesti metsänhoitotöitä.

6: Millaista on helppo metsäomaisuudenhoito ja miten siihen päästään?

3.7 Tulosten tilastollinen testaus

Päätulokset on käsitelty tilastollisesti χ^2 -yhteensopivuustestillä. Sillä voidaan testata, kuinka hyvin tutkimusaineistosta saadut frekvenssit noudattavat jotakin tunnettua teoreettisesti oletettua jakaumaa. Usein vertailujakaumana on tasajakauma (menekki tai kannatus on yhtä suuri). Se voi olla myös tunnettuihin todennäköisyyksiin perustuva jakauma. Asetettavat hypoteesit ovat: H_0 : muuttuja noudattaa oletettua jakaumaa. H_1 : muuttuja ei noudata oletettua jakaumaa. (Holopainen & Nummenmaa & Pulkkinen 2016, 194; Karjalainen 2015, 226.) Tulokset on ryhmitelty tutkimustavoitteiden mukaan.

4 TULOSTEN ANALYSOINTI

Postikyselyä sekä eronneiden haastattelua ei ole alun perin suunniteltu analysoitavaksi tilastointiohjelmalla vaan excel-taulukkolaskentaohjelmalla. Postikyselyn 42,3 % vastausprosentin jälkeen aineisto päätettiin käsitellä tilastointiohjelmalla. Sillä ei voinut analysoida kahta kysymystä kokonaan vaan niitä piti analysoida myös excelin avulla. Kysymykset 9 ja 21 (Liite 1) on analysoitu tällä tavalla edellä mainituista syistä johtuen.

Kysymys 9: Mitä mhy:n tarjoamia palveluita todennäköisesti haluat käyttää seuraavan 10 vuoden aikana? (ympyröi yksi tai max kolme)

Kysymys 21: Mihin asiaan haluat mhy:n ensisijaisesti kiinnittävän huomiota seuraavan 10 vuoden aikana? (ympyröi kaksi tärkeintä vaihtoehtoa)

Näiden vastausten analysointi pohjautuu vastaajan antamaan ”ääneen” per yksi vaihtoehto. Jokaisella vastaajalla on ollut mahdollisuus antaa kysymyksestä riippuen yhdestä kolmeen ääntä. Sen jälkeen jokaiselle vaihtoehdolle on laskettu kokonaisäänimäärä. Jokaisen eri vaihtoehdon saama äänimäärä on verrattu kaikkien vaihtoehtojen yhteenlaskettuun

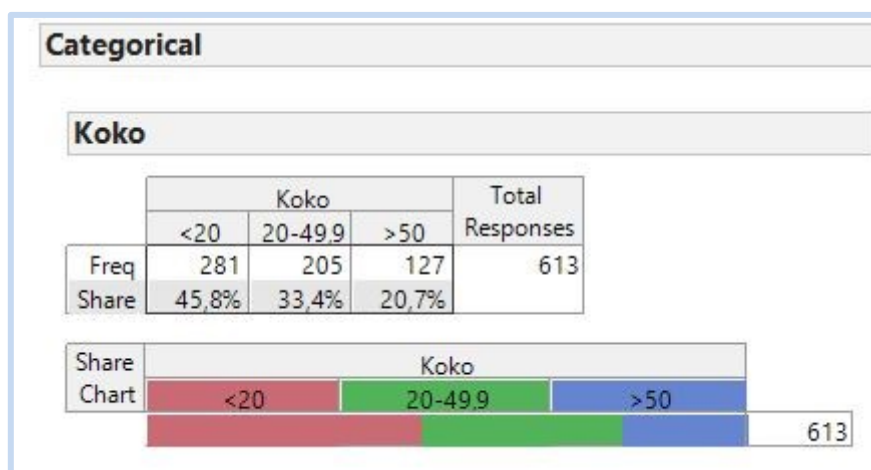
äänimäärään. Prosenttiosuus kertoo sen, kuinka suosittu se on suhteessa muihin vaihtoehtoihin.

5 TULOKSET POSTIKYSELY

5.1 Aineiston taustatietoa

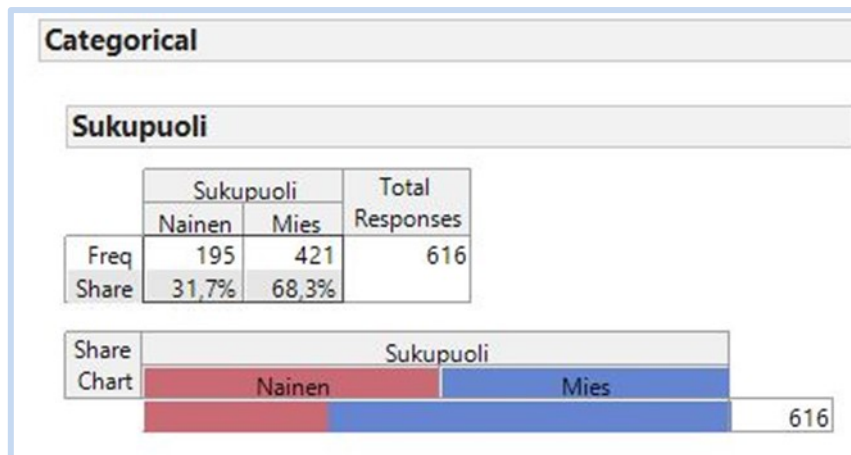
Pienimmässä jäsenmaksuluokassa saatiin vastausprosentiksi 39, 20 -49,9 ha 37,2 % ja yli 50 ha tilat vastasivat kaikkein innokkaimmin 55,7 %.

Taulukko 5. Tilakokojakauma jäsenmaksuluokittain

Jäsenrekisterissä on ilmoitettu henkilötunnuksia 3868 kpl, josta naisten osuus on 27,1 % ja miesten 72,9 %. Henkilötunnuksen korvaa y-tunnus, mikäli jäsen on alv -velvollinen alkutuottajana.

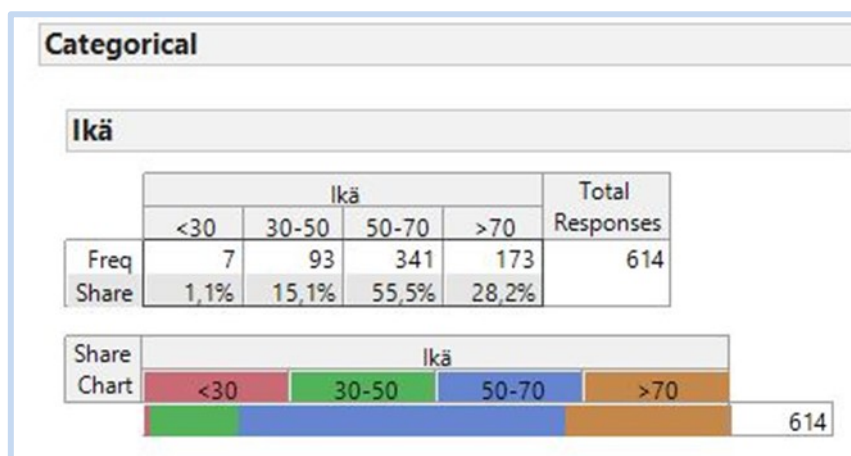
Taulukko 6. Vastanneiden sukupuolijakauma

Jäseniä on metsänhoitoyhdistyksessä 6 100, joista voidaan arvioida naisten osuuden olevan 44 %. Tällöin mukaan voidaan laskea naiset, jotka ovat osakkaina kuolinpesissä ja yhtymissä. Naisten määräksi voidaan arvioida olevan Mhy Pirkanmaalla 2 684. (Paaja 2015, 58.)

Jäsenrekisterin mukaan alle 30 -vuotiaita on 2,3 %, 30 -50 -vuotiaita on 11 %, 50 -70 -vuotiaita 42,6 % ja yli 70 -vuotiaita 44,1 %. Jäsenrekisterin ikätiedot ovat puutteellisia, koska jäsenten syntymäaikaa ei kerätä systemaattisesti. Tämä selittää eron jäsenrekisteristä löytyvän ja postikyselyyn vastanneiden ikäjakauman välillä.

Taulukko 7. Vastanneiden ikäjakauma

5.2 Jäsenkunnan rakenne nykytilanteessa ja muutoksen ennakointi

Tutkimuksen päätulokset on testattu tilastollisesti. P-arvo ilmoittaa, että aineistossa on tilastollisia eroja. Se ei kuitenkaan kerro, että missä niitä on. Tilastollisessa testauksessa $p < 0,05$ ($\alpha = 5\%$) on tilastollisesti melkein merkitsevä (95%), $p < 0,01$ ($\alpha = 1\%$) on tilastollisesti merkitsevä (99%) ja $p < 0,01$ ($\alpha = 0,1\%$) on tilastollisesti erittäin merkitsevä.

5.2.1 Tulevaisuuden palvelut

Puukauppa (35,4 %) nousi tärkeimmäksi metsänhoitoyhdistyksen tuottamista palveluista, joita jäsenet todennäköisesti haluavat käyttää seuravan kymmenen vuoden aikana. Toiseksi tärkeimmäksi taimikonhoito (17,8 %) ja kolmanneksi tärkeimmäksi metsänuudistaminen (13,2 %).

Taulukko 8. Metsänhoitoyhdistyksen tuottamat palvelut

VAIHTOEHTO	1	2	3	YHT	% kaikista vastauksista
a) Puukauppa	432			432	35,4
b) Metsäomaisuuden hoitosopimus	13	22		35	2,9
c) Taimikonhoito	63	145	9	217	17,8
d) Metsänuudistaminen	15	82	64	161	13,2
e) Kunnostusojitus	7	11	6	24	2,0
f) Metsäautotie	4	5	8	17	1,4
g) Metsäsuunnitelma	16	76	54	146	12,0
h) Metsälannoitus	2	6	8	16	1,3
i) Sukupolvenvaihdosneuvonta	17	45	44	106	8,7
j) Kiinteistöväilytys	4	9	15	28	2,3
k) En mitään	37			37	3,0
Yhteensä	610	401	208	1219	100,00

5.2.2 Jäsenten toiveet metsänhoitoyhdistyksen painopistealueista

Kysyttäessä jäseniltä, mihin asioihin metsänhoitoyhdistyksen toivottiin kiinnittävän huomiota seuraavan kymmenen vuoden aikana, lähes kolmannes annetuista äänistä (27,9 %) painotti biotalouden edistämistä. Olemassa olollaan metsänhoitoyhdistys on kanava metsänomistajan ja puuta käyttävän metsä- ja energiateollisuuden välillä. Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa on mukana mm. ECO 3-hankkeessa (<http://www.eco3.fi>).

Toiseksi tärkeimmäksi asiaksi, johon metsänhoitoyhdistyksen toivottiin kiinnittävän huomiota, nousi kuitupuun ylitarjonnan vähentäminen (25,2 %). Mhy Pirkanmaa on hakenut aktiivisesti innovatiivisia käyttökohteita pirkanmaalaiselle puulle.

Taulukko 9. Tulevaisuuden painopistealueet

VAIHTOEHTO	1	2	YHT	% kaikista vastauksista	
a) Kuitupuun ylitarjonnan pienentämiseen	264		264	25,2	
b) Luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen	159	47	206	19,7	
c) Tilakoon kasvattamiseen esimerkiksi kiinteistökauppojen ja yhteismetsien avulla	30	27	57	5,4	
d) Voimakas panostaminen sukupolvenvaihdosten neuvontaan	67	90	157	15,0	
e) Biotalous edistämiseen	40	251	291	27,8	
f) Oma ehdotuksesi	28	44	72	6,9	
	Yhteensä	588	459	1047	100,0

Kolmanneksi tärkeimmäksi nousi (19,7 %) luonnon monimuotoisuuden lisääminen. Sukupuoli jakoi vastauksia. Naisten antamista äänistä eniten annettiin luonnon monimuotoisuuden lisäämiselle (27,6 %), toiseksi biotalouden edistämiseksi (26,8 %) ja kolmanneksi voimakkaaseen panostamiseen sukupolvenvaihdosten neuvontaan (19,8 %).

Taulukko 10. Sukupuoli ja tulevaisuuden painopistealueet

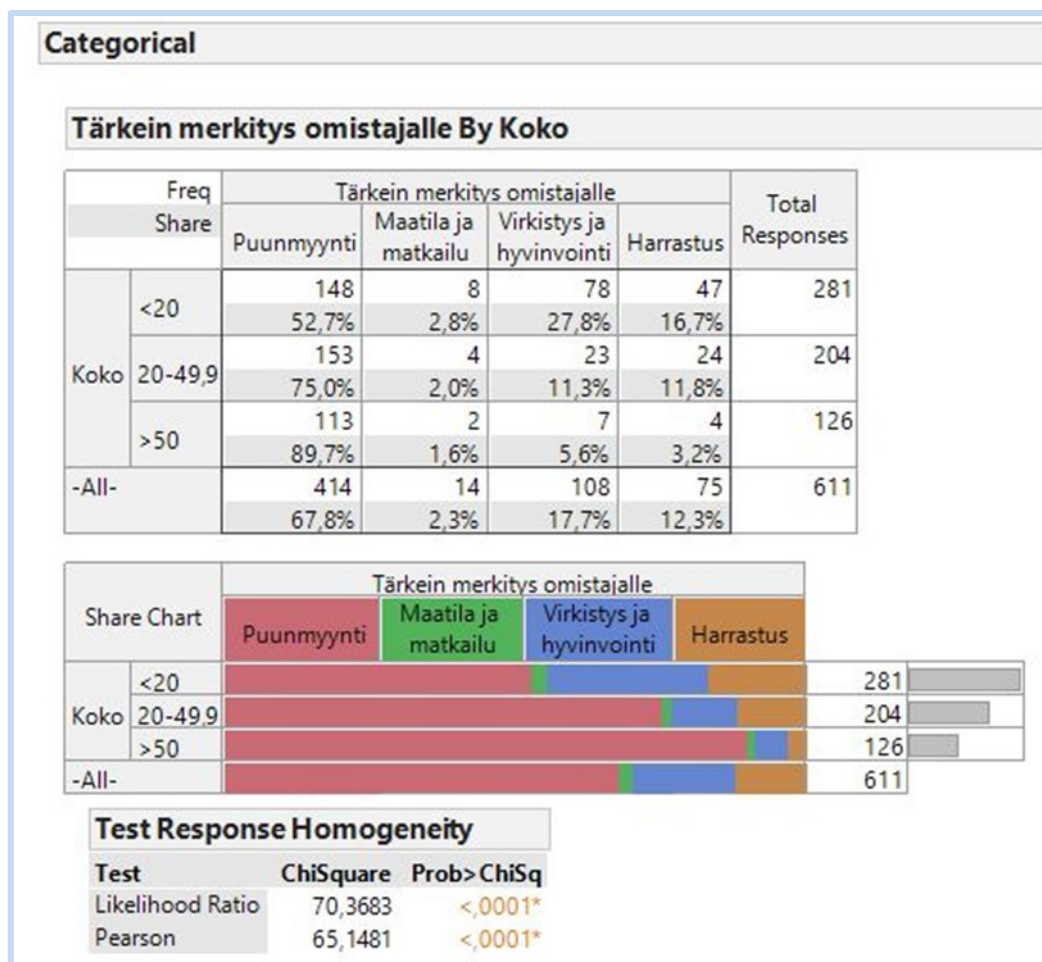
	Naiset %	Miehet %
a) Kuitupuun ylitarjonnan pienentämiseen	15,6	29,2
b) Luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen	27,6	16,4
c) Tilakoon kasvattamiseen esimerkiksi kiinteistökauppojen ja yhteismetsien avulla	3,6	6,2
d) Voimakas panostaminen sukupolvenvaihdosten neuvontaan	19,8	13,0
e) Biotalous edistämiseen	26,9	28,1
f) Oma ehdotuksesi	6,5	7,0
	Yhteensä	100,0

5.2.3 Metsäomaisuuden tärkein merkitys

Lähes 70 % metsänomistajille puunmyynti on metsäomaisuuden tärkein merkitys eri muuttujilla mitattuna. Naismetsänomistajien (126 naista, 64,6 %) mielestä puunmyynti oli tärkein metsäomaisuuden merkitys ja miehillä (290 miestä, 69,2 %) vastaavasti puunmyynti oli tärkein metsäomaisuuden merkitys. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon

mukaan tilastollisia eroja on. Muita kysytyjä arvoja olivat maatila ja matkailu, oma virkistys ja hyvinvointi ja harrastus.

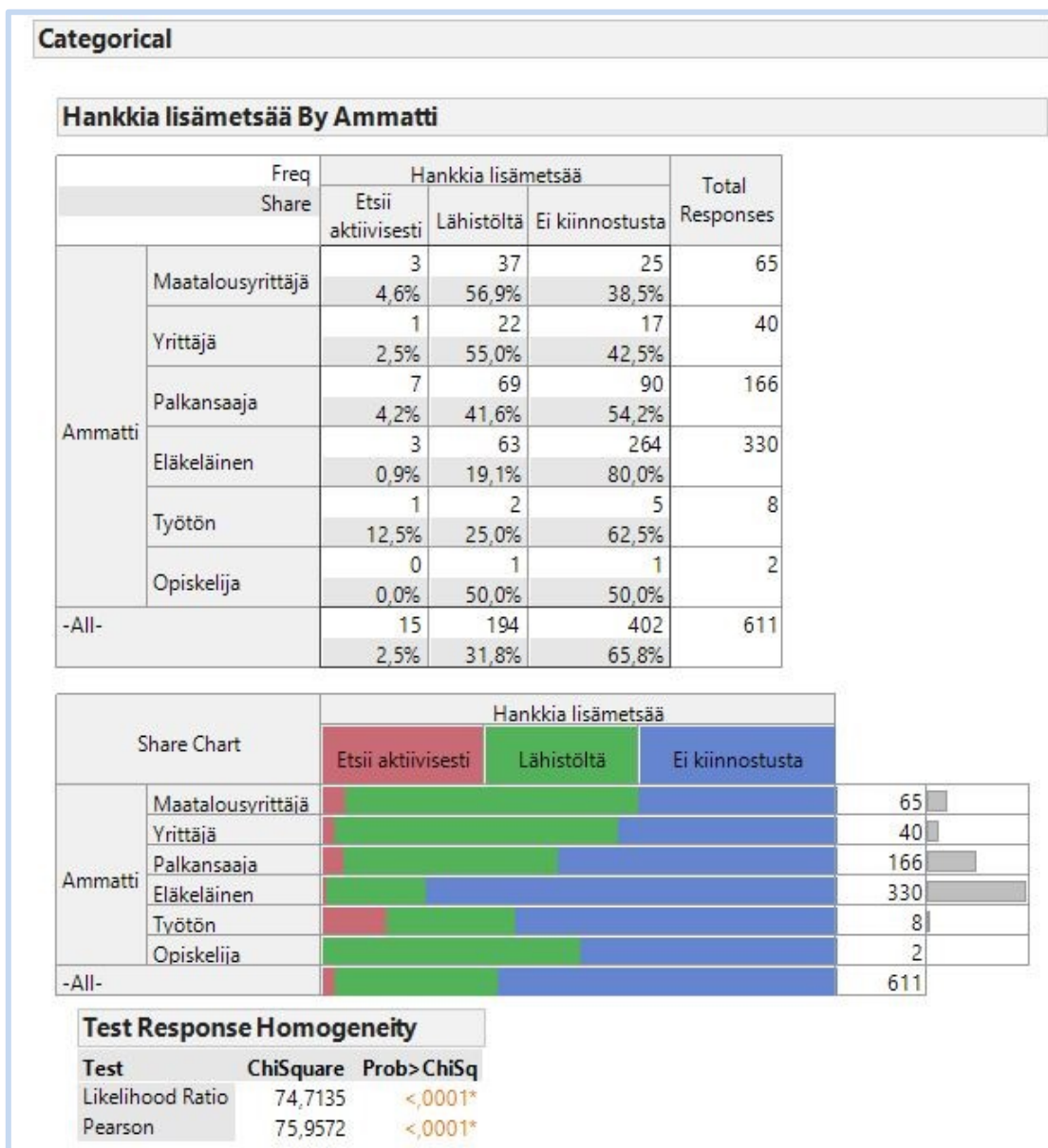
Taulukko 11. Metsäomaisuuden tärkein merkitys suhteessa tilakokoon

5.2.4 Lisämetsän hankinta

Lisämetsän hankinnasta on kiinnostunut seuraavan 10 vuoden puolet (50,9 %) työikäisistä vastaajista. Etenkin, jos lisämetsää tulee myyntiin nykyisen tilan/tilojen läheltä. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on.

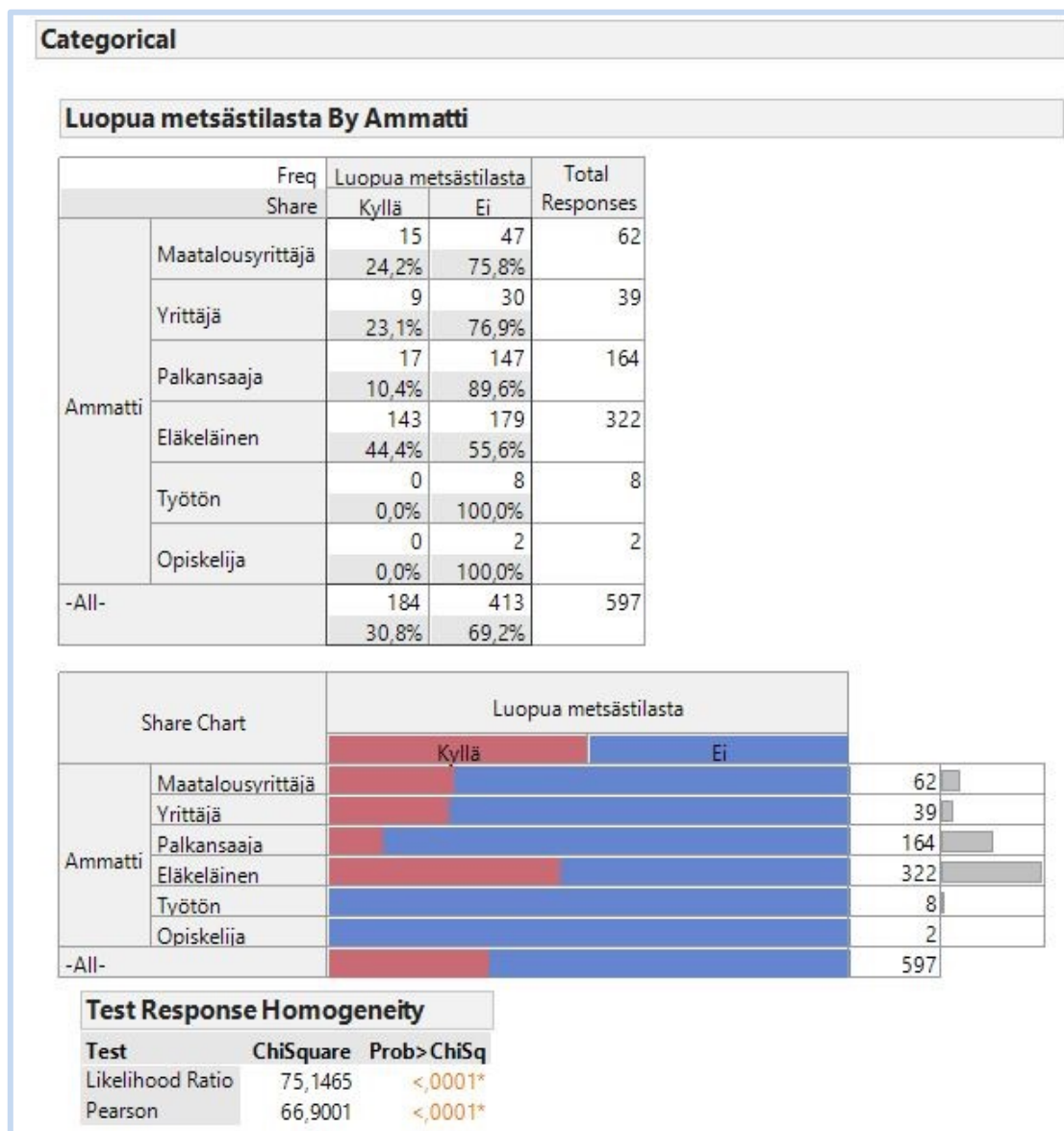
Taulukko 12. Lisämetsän hankinta suhteessa ammattiin

5.2.5 Metsätilasta luopuminen

Metsätilasta aikoo luopua seuraavan 10 vuoden aikana 44 % vastanneista eläkeläisistä. Heistä yli puolet on yli 70-vuotiaita. Metsätaloudesta puuttuu kannustimia luopumiseen. Maataloudessa esimerkiksi EU-tukia ei enää makseta 65 vuotta täyttäneille ja sukupolvenvaihdosta edistetään luopumistuella sekä nuoren viljelijän tuella. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on.

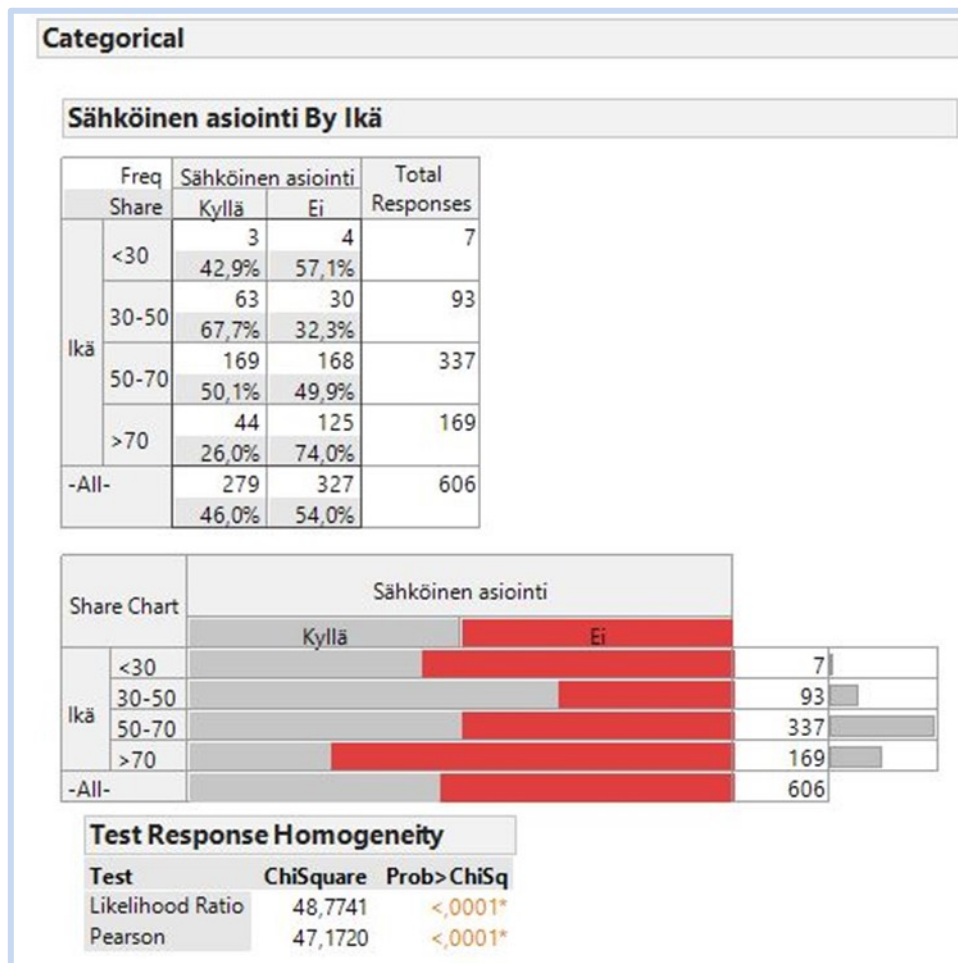
Taulukko 13. Metsätilasta luopuminen suhteessa ammattiin

5.2.6 Sähköinen asiointi

Yhdistyksen kanssa sähköisestä asioinnista oltiin kiinnostuneita eniten palkansaajien (67,5 %) keskuudessa sekä ikäluokissa 30 -50 v (67,7 %) ja 50 -70 v (50,1 %). Vähiten kiinnostuneisuutta oli maatalousyrittäjillä (56,3 %) ja eläkeläisillä (65,3 %) sekä ikäluokassa yli 70 v (74 %). Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on.

Taulukko 14. Sähköinen asiointi suhteessa ikään

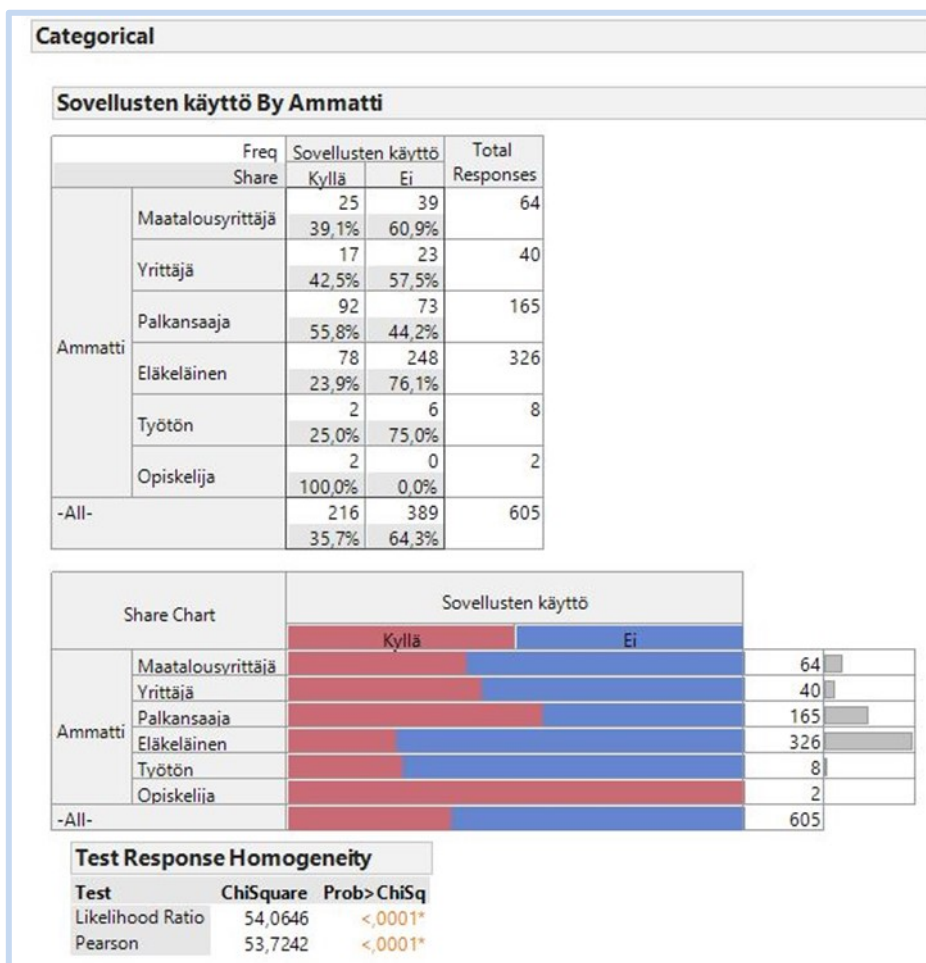

Miksi sähköisiä palveluita tarvitaan? Ne ovat kilpailijoilla käytössä. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenillä on valmiudet ja halu käyttää. Verkon käyttäminen on kustannustehokasta ja asiointi on ajasta ja paikasta riippumatonta.

5.2.7 Sovellusten käyttö

Metsällisten sovellusten käyttämisestä oltiin vähemmän kiinnostuneita kuin oltiin sähköisestä asioinnista yhdistyksen kanssa. Työkäisistä maatalousyrittäjät (39 henkeä; 60,9 %) suhtautuivat yrittäjiä (23 henkeä; 57,5 %) kielteisemmin metsällisten sovellusten käyttöön. Palkansaajista (92 henkeä; 55,8 %) enemmistö oli sovellusten käytön kannalla. Eläkeläiset (248 henkeä; 76,1 %) eivät olleet kiinnostuneita metsällisistä sovelluksista. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on.

Taulukko 15. Sovellusten käyttö suhteessa ammattiin

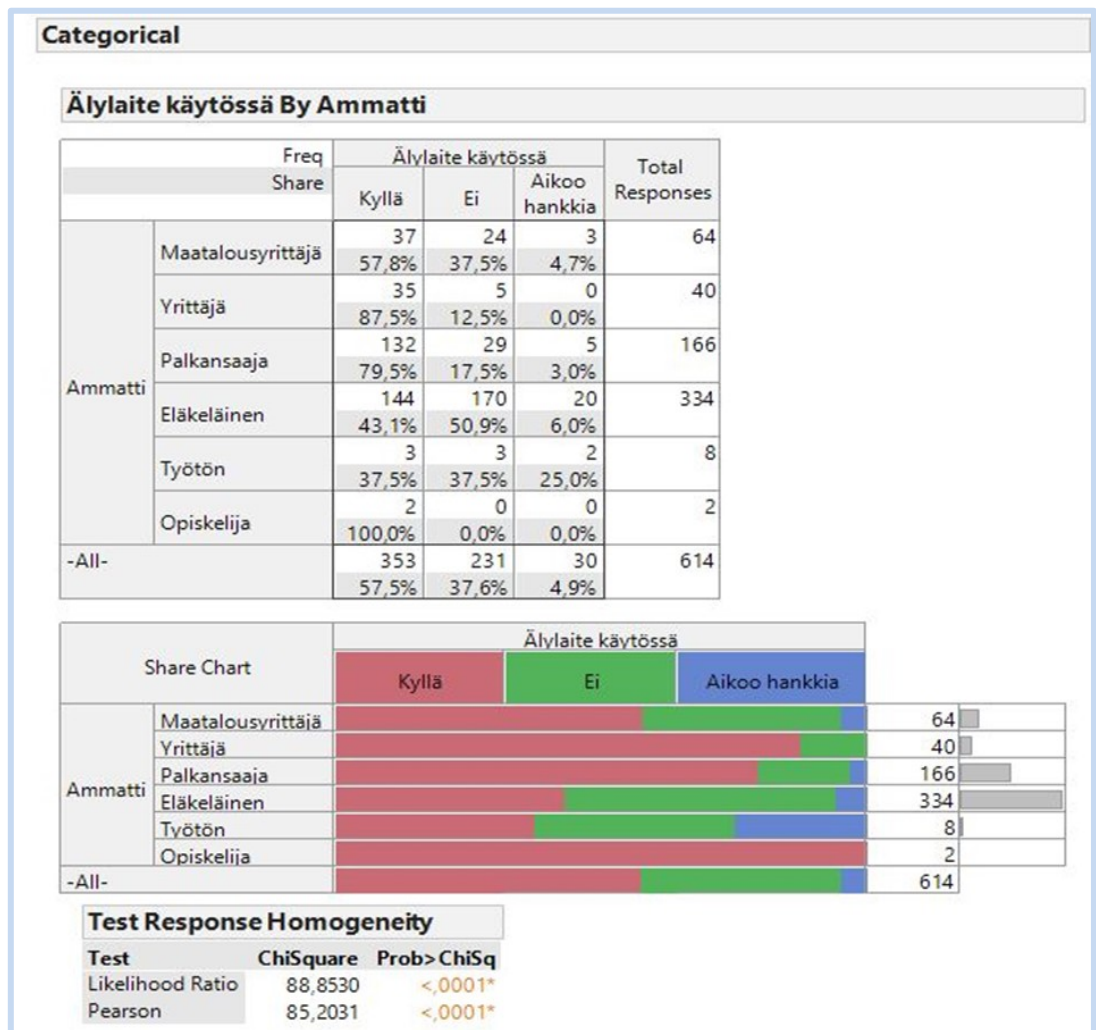

5.2.8 Älylaite käytössä

Yli puolella (57,6 %) kaikista vastanneista on käytössään älylaite eli tablettitietokone tai älypuhelin. Ammateittain maatalousyrittäjillä 57,8 %, yrittäjillä 87,8 %, palkansaajilla 79,5 % ja eläkeläisillä 43,1 % oli käytössään älylaite. Vastaavasti ikäluokittain 30 -50 v 83,9 %, 50 -70 v 61,8 % ja yli 70 v 33,5 %. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on.

Metsänomistajien valmiudet ja mahdollisuudet metsällisten sovellusten käyttöön sekä sähköiseen asiointiin ovat olemassa jo nyt. Tarvitaan koulutusta ja neuvontaa sekä testaamista ennen kuin digiloikkaaminen on suurempien massojen sujuvassa käytössä.

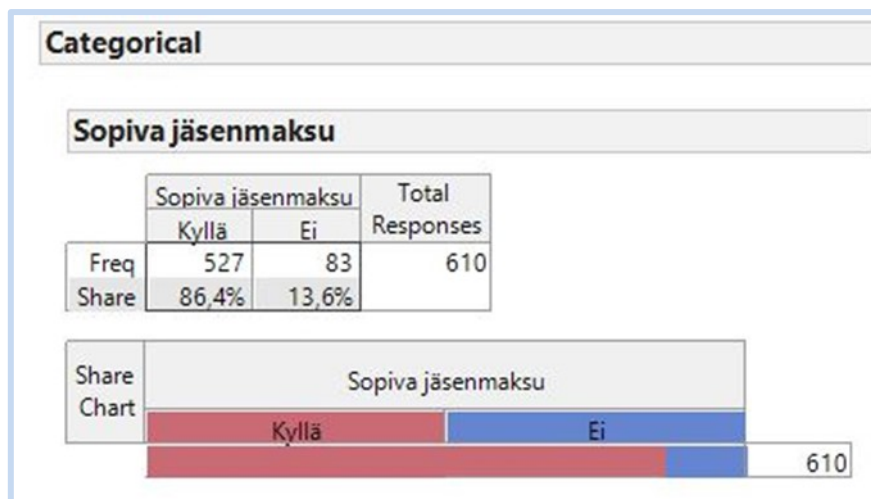
Taulukko 16. Älylaite käytössä suhteessa ammattiin

5.2.9 Jäsenmaksu

Nykyistä jäsenmaksua (0-19,9 ha 60€, 20- 49,9 ha 100€ ja +50 ha 140€) 86,4 % vastaajista piti sopivana.

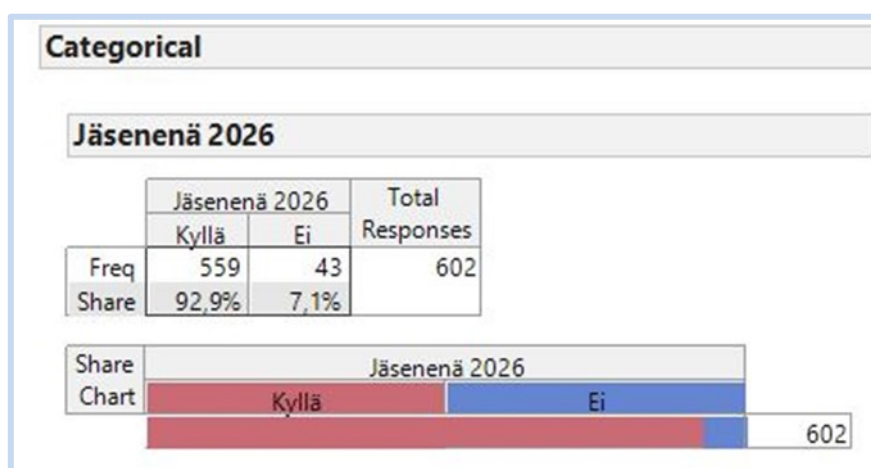
Taulukko 17. Sopiva jäsenmaksu

5.2.10 Jäsenenä 2026

Vastaajista 92,9 % aikoo olla Mhy Pirkanmaan jäsen myös vuonna 2026.

Taulukko 18. Jäsenenä 2026

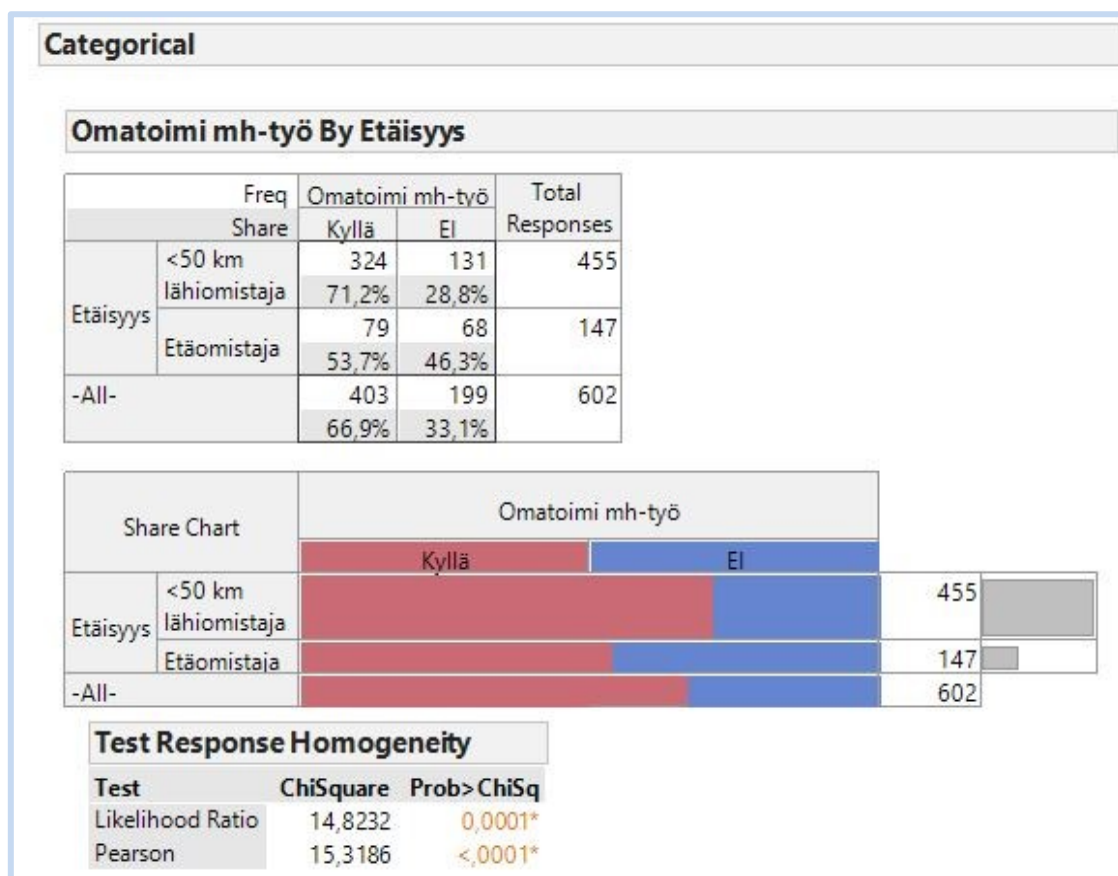

5.2.11 Omatoiminen metsänhoito

Vajaa 70 % vastaajista ilmoitti tekevänsä omatoimisesti metsänhoitotöitä. Tuloksen P-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on. Lähimetsänomistajista 17,5 % tekee enemmän omatoimisesti metsänhoitotöitä kuin etämetsänomistajat.

Taulukko 19. Omatoiminen metsänhoito suhteessa tilan etäisyyteen

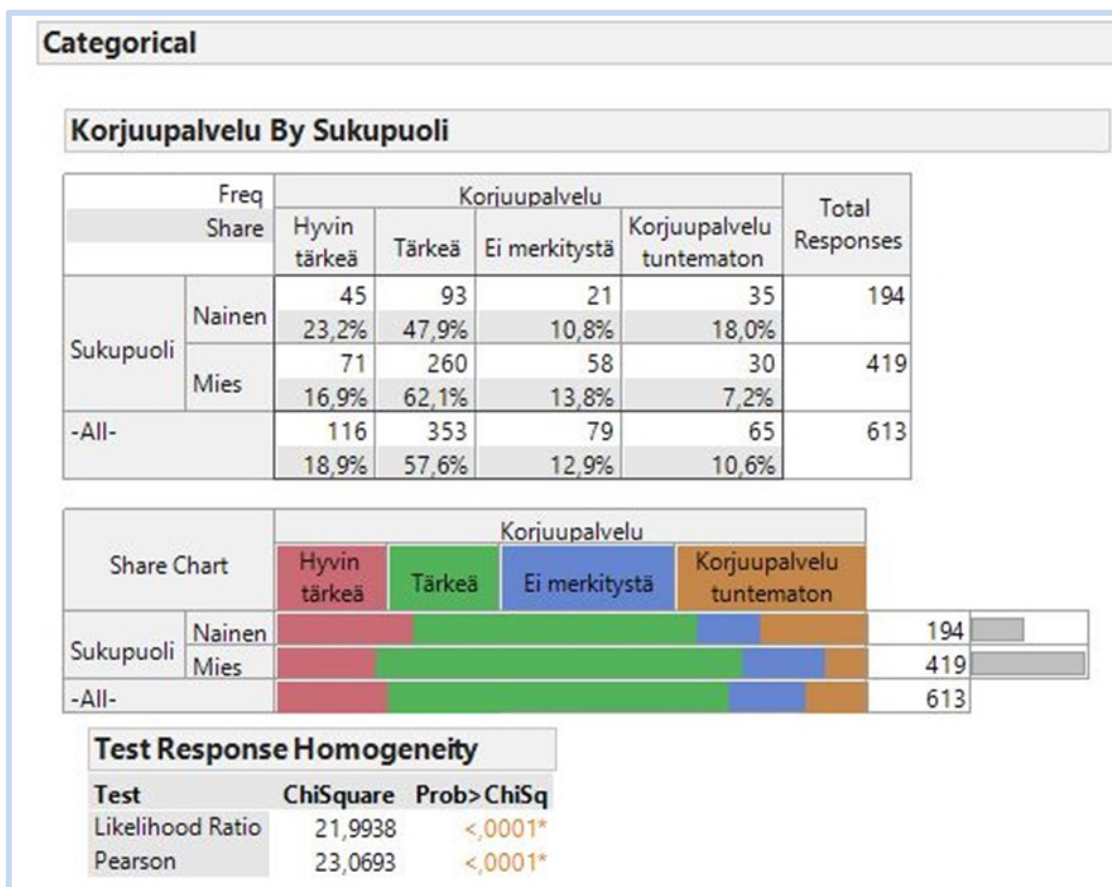

5.3 Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden tärkeimmät edut

5.3.1 Korjuupalvelun merkitys

Yli 75 % vastaajista koki korjuupalvelun eri muuttujilla mitattuna hyvin tärkeäksi tai tärkeäksi. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on. Sukupuolijakauma oli merkittävin ero siinä tapauksessa, kun ei tiedetty korjuupalvelusta. Naisista 18 % ja miehistä 7,2 % eivät tieneet korjuupalvelusta. Muilla muuttujilla mitattuna korjuupalvelusta tietämättömiä oli noin 10 % vastaajista.

Taulukko 20. Korjuupalvelu merkitys suhteessa sukupuoleen

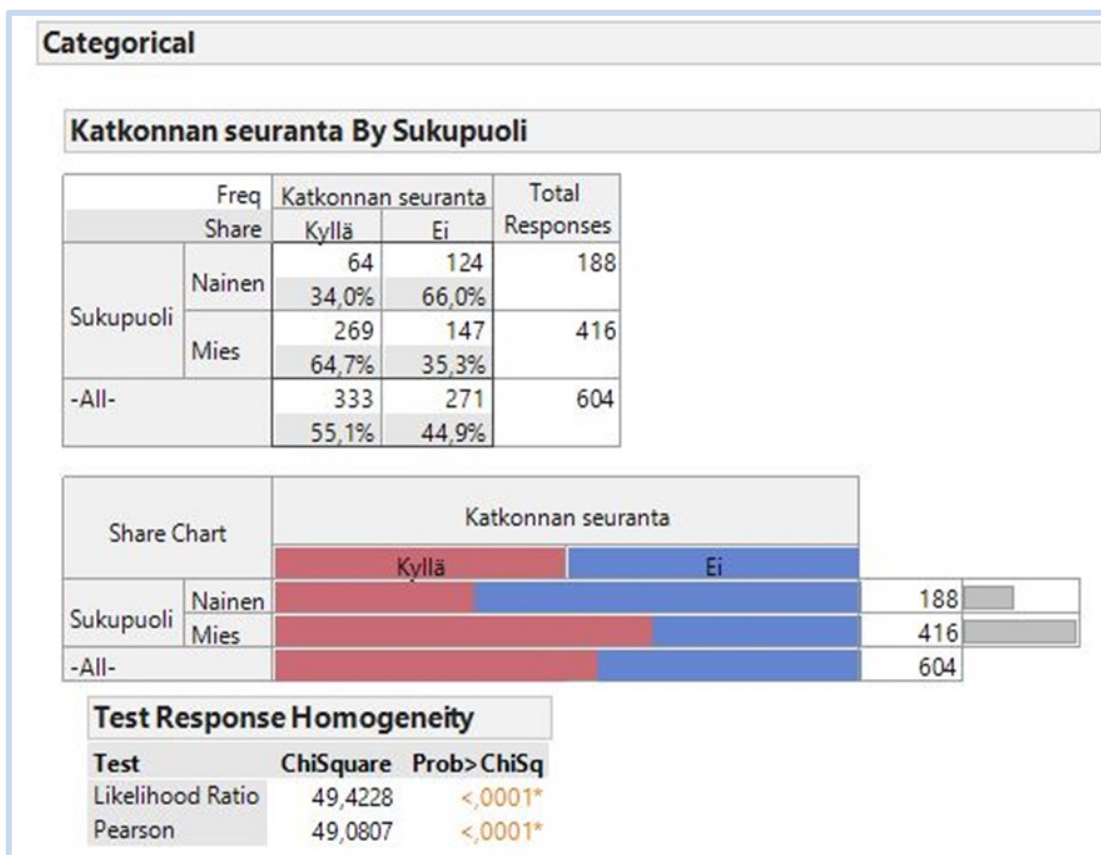
5.3.2 Katkonnan seuranta

Yli puolet eli 55,1 % kaikista vastaajista (604 henkeä) tiesi, mitä tarkoitetaan katkonnan seurannalla. Tuloksen p-arvo on alle 0,001 ja p-arvon mukaan tilastollisia eroja on. Tässä tutkimuksessa ei selvitetty metsänomistajan tietämystä katkonnan seurannan perusteista ja tarjousennusteen sisällön taustoista.

Työkäisistä parhaiten perillä olivat maatalousyrittäjät (72,6 %). Syynä tähän voi olla, että he ovat tehneet hankintakauppoja ja sitä kautta katkoneet puuta. Lisäksi he todennäköisesti lukevat muita useammin mm. Maaseudun Tulevaisuutta, jossa on kerrottu katkonnan seurannasta.

Metsänhoitoyhdistys on ainoa metsällinen toimija, jolla on mahdollisuus kerätä katkonnasta tietoa ja käyttää sitä valtakirjakaupassa tarjousennusteen laskennassa metsänomistajan hyödyksi (Rintala 2016).

Taulukko 21. Katkongan seuranta suhteessa sukupuoleen

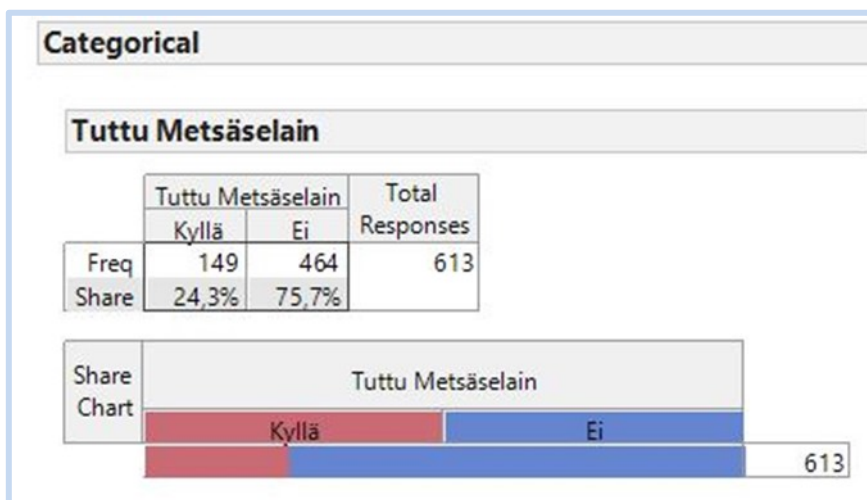

5.3.3 Metsäselain

Metsäselain oli tuttu 24,3 % vastaajista. Mhy Pirkanmaa on luonut Metsäselain tunnuksia uusien metsäsuunnitelmien yhteydessä.

Metsäselainta on mahdollista kehittää siten, että metsänomistajalle tehdään oma "hiekkalaatikko", jossa voi kirjata itse tekemiään toimenpiteitä (Eskola 2016).

Taulukko 22. Tuttu metsäselain

5.4 Tarkoituksenmukaisten palveluiden räätälöinti

Reaaliaikaista metsäomaisuuden arvon seuraamista varten tarvitaan sähköinen tiedonsiirto suoraan toimijalta eli urakoitsijalta tai metsurilta verkossa tulevaisuudessa toimivaan Metsänomistajan ekstranettiin. Joudutaan pohtimaan, miten saadaan kuviotieto päivittymään automaattisesti. Pehmeiden arvojen lisääntyessä, metsänomistajien kaupungistuessa ja ympäristötietoisuuden kasvaessa huomio kiinnittyy entistä enemmän luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen.

5.5 Palveluiden markkinoinnin tehostaminen

Monitavoitteisten metsänomistajien lisääntyessä kasvaa myös asiakassegmenttien määrä. Asiakaspalautteen systemaattisella käsittelyllä sekä asiakaskokemuksen kehittämällä pystytään vastaamaan metsänhoitoyhdistyksen tuottamien palveluiden markkinointia. Tuotteiden kustannusrakenteen seuraamisella voidaan tarvittaessa kasvattaa tuottavuutta.

6 TULOKSET TULEVAISUUSTYÖPAJA I

6.1 Metsänhoitoyhdistyksen jäsenten odotukset tulevaisuudessa

Tulevaisuuden jäsen odottaa saavansa monipuolista palvelua. Tärkeää jäsenelle on paikallisuus sekä palveluiden saamisen helppous. Palveluilta odotetaan hyvää hinta/laatusuhdetta. Jäsen arvostaa suoraa yhteydenottoa. Yhdistyksen halutaan olevan esillä sekä tiedotuksen/viestinnän olevan ajankohtaista. Kaiken perustana on jäsenen ja yhdistyksen välille syntyvä luottamus ja sen seurauksena mehenki, yhdessä tekemisen meininki.

6.2 Keskeiset tulevaisuuden ilmiöt metsän omistamisessa ja puun tuottamisessa

Metsänomistajien ikä nousee ja jäsenet asuvat yhä kauempana metsistään. Puustossa oleva pääoma lisääntyy, miten saadaan hyödynnettyä kasvavia hakkuu mahdollisuuksia? Päätösten perusteeksi halutaan ja haetaan enemmän tietoa. Yksilökeskeisyyden ja yhteisöllisyyden vaateet tuovat markkinoille lisää palveluiden tarjoajia samalla, kun metsänomistaja-segmenttien määrää lisääntyy. Monitavoitteisen metsänomistajan vaatimusten yhteensovittaminen ympäröivään yhteiskuntaan nostaa palveluiden kustannuksia.

6.3 Lisäarvoa jäsenille tulevaisuuden tuotteilla ja palveluilla

Jäsenten ikääntyessä, etäisyyden kasvaessa omiin metsiin sekä fyysisen kunnon heikentyessä voidaan digitalisaation avulla tuottaa metsäomaisuudenhoito-, koulutus- ja viestintäpalveluita kasvavaan tarpeeseen. Vaihtoehtoisten metsänkäsittelytapojen aktiivinen markkinointi ja niiden ammattitaitoinen toteuttaminen edesauttavat luottamuksen ja sitä kautta uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntymistä ”pehmeitä arvoja” kannattavalle metsänomistajalle.

7 TULOKSET TULEVAISUUSTYÖPAJA II

7.1 Metsänhoitoyhdistyksen avainasiakas

Missä syntyy ensimmäinen kohtaaminen? Määriteltiin kolmen kanavan palvelumalli, joka koostuu metsäasiantuntijasta, sähköisestä palveluverkosta sekä konsultoivasta asiantuntijasta. Viimeksi mainittu vastaa asiakkaan kaikista metsällistä tarpeista. Metsäasiantuntija puolestaan palvelee asiakasta hänen sen hetkisen tarpeen mukaisesti. Sähköistä palveluverkkoa käytetään aktiivisesti vuorovaikutteisena kanavana kaikkien asiakkaiden ja yhdistyksen välillä.

Mitä Sinä haluat? Case: Ruovetinen frouva -> ”Sinä päätät, ammattilainen toteuttaa”. Asiakasta kuunnellaan ja laaditaan sen perusteella erilaisia perusteltuja vaihtoehtoja, joista asiakas voi valita haluamansa.

Nykyinen asiakaspalautteen kerääminen on satunnaista ja saatua palautetta käsitellään heikosti (Köntti 2016). Uudessa mallissa palautetta voidaan kerätä systemaattisesti ja sähköisesti Metsänomistajan ekstranetin kautta tai lähettämällä asiakkaalle sähköpostissa palautelinkki. Saatu palaute käsitellään systemaattisesti ja sitä käytetään aktiivisesti asiakaspalvelun kehittämiseen.

Työpajassa jaoteltiin asiakkaita sen mukaan, kuinka paljon asiakas käyttää yhdistyksen tuottamia palveluita. Luotiin VIP-asiakkuus, joka käyttää palveluita x-määrä. Y-määrän palveluita käyttävä on asiakas. On myös asiakkaita (jäseniä), jotka eivät käytä palveluita. He ovat jäsenpotentiaali, johon ei olla oltu yhteydessä. Heitä varten on asiakkuuspäällikkö, joka vastaa uusasiakashankinnasta.

Mitä metsänhoitoyhdistys tarjoaa jäsenelleen, mitä muilta ei saa? Luodaan minimisisältö jäsenyydelle. Yhteydenottoja asiakkaisiin seurataan ja luodaan jäsenyydelle minimisisältö.

Jäsenmäärän mittaamisen seuraaminen tulee perustelluksi noin vuodesta 2017 lukien. Yhdistyksen entinen pakkojäsenyys on murtunut metsänhoitomaksun poistumisen myötä ja vapaaehtoista jäsenmaksua on kerätty jäseniltä pari vuotta. Jäsenyyden on oltava houkuteltava, jotta jäsenmäärä säilyy. Mikäli jäsenyydellä ei ole sisältöä, jäsenmäärä tulee laskemaan.

7.2 Luonnon monimuotoisuuden tuotteistaminen

Kuka nostaa kissan hännän, jos ei kissa itse?

Osaamista on ja välineet työn tekemiseen. Sertifiointi ja lait ovat ohjanneet ja ohjaavat jatkossakin metsien käsittelyä.

Asiakkaalle voidaan tarjota konkreettisen palvelun lisäksi tunnetta, fiilistä. Metsäluonnon monimuotoisuutta eli LUMOA, lumoudu metsästä. LUMOON nostetaan esille luonnonhoito, jatkuva kasvatus, pienaukko- ja poimintahakkuu, lahopuun lisäys, pökkelöiden teko, riistanhoito, marjastus, sienestys.

Metsäsuunnittelussa voidaan jo nyt huomioida erilaiset hakkuutavat. Erityisen arvokkaita elinympäristöjä ja muita luonnon monimuotoisuutta kuvaavia teemakarttoja on toivottu. (Pohjonen 2016.)

7.3 Sukupolvenvaihdosten ja tilakauppojen edistäminen

Luodaan myönteinen ilmapiiri sukupolvenvaihdokseen. ”On hyväksyttävää luopua metsäomaisuudesta”- tilaisuuksia, joka suunnataan kohderyhmälle. SPV -neuvontaa ja LKV paikalla. Sukupolvenvaihdoksissa ovat mukana vanha asiakas ja uusi asiakas.

7.4 Sähköisten palveluiden taso

Metsänomistajien ekstranetti (Silva Data) käyttöön 2017 aikana. Hyödynnetään ajantasaista metsävaratietoa esimerkiksi ”kevyellä” metsäsuunnitelmalla, joka sisältää hakkuu- ja hoitoehdotukset. Verkkoon voidaan tuottaa koulutuspalveluita, reaaliaikaista metsäomaisuudenhoidon seuranta ja se on asiointikanava metsänomistajan ja metsänhoitoyhdistyksen välillä. Metsänhoitoyhdistys on mukana suunnittelemassa sähköisiä palveluita, mutta ei maksa sovellusten tai muiden IT-tuotteiden tekemistä. Mhy hankkii tarvitseman softa-tuotteen toimittajalta.

7.5 Omatoiminen metsänhoito

Omatoimisuus ei riitä hyvän metsänhoidon suositusten toteutumiseen. Kiireellistä taimikonhoitoa sekä riukuuntuneita nuorten metsien harvennuksia vaativia kohteita on 1,6 milj. ha (Remes 2015, 8).

Autetaan metsänomistajaa eli asiakasta tekemisessä (harrastuksessa), joka on tärkeä asiakkaan hyvinvoinnille ja tuottaa hänelle mielihyvää. Voidaan tuottaa koulutuspalvelua esimerkiksi raivaussahan käyttöön. Tai toimia sparraajana vrt. personal trainer.

Yrittäjämetsurivetoista tulevaisuudessa. ”Ota metsuri päiväksi metsään”, jossa metsuri neuvoo ja kouluttaa kädestä pitäen asiakasta.

7.6 Helppo metsäomaisuudenhoito

Metsäomaisuudenhoitosopimus ei ole herättänyt yrityksestä huolimatta laajemmalti kiinnostusta.

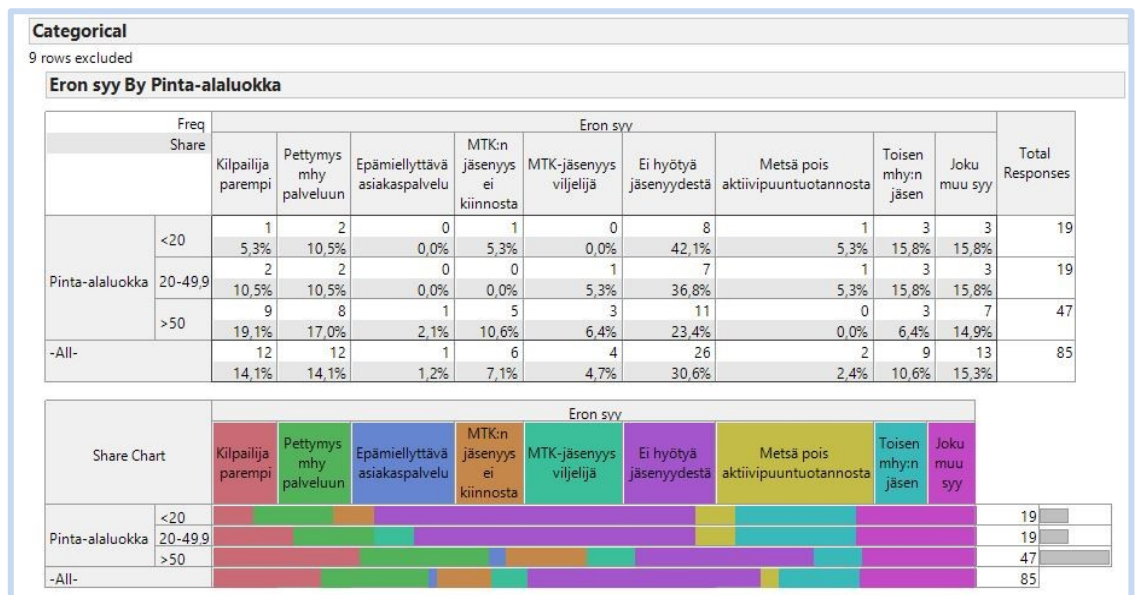
Voidaan kokeilla vielä ja räätälöidä metsänomistajalle mielenrauhaa ja kiireettömyyttä omaisuuden hoitamiseen ottamalla käyttöön käsite ”laaja asiakkuus”. Tuote on sisällöltään samansuuntainen kuin on metsäomaisuuden hoitosopimus. Voidaan hyödyntää digitalisaatiota ottamalla esimerkiksi kopterikamera-kuvaa metsänomistajana metsästä ja lataamalla se Metsänomistajan ekstranettiin.

8 TULOKSET ERONNEIDEN HAASTATTELU

8.1 Metsänhoitoyhdistyksestä eroamisen syyt

Suurimmaksi eroamisen syyksi todettiin, ettei yhdistyksen jäsenyydestä koettu saavan mitään hyötyä (30,6 %). Toiseksi eniten (15,3 %) vastauksista oli jokin muu syy. Ne olivat pääosin jollakin tasolla henkilökohtaisia johonkin yksittäiseen tapahtumaan tai henkilöön kohdistuvia. Kolmanneksi eniten (14,1 %) oltiin pettyneitä yhdistyksen tuottamiin palveluihin. Samaten koettiin kilpailijan tarjoavan paremmat palvelut ja muut edut (14,1 %). Huomioitavaa on se, että yhdistyksestä eronneissa metsänomistajissa (9 kpl) on myös yhdistysmielisiä. He ovat jäseninä jossakin toisessa metsänhoitoyhdistyksessä.

Taulukko 23. Yhdistyksestä eroamisen syyt

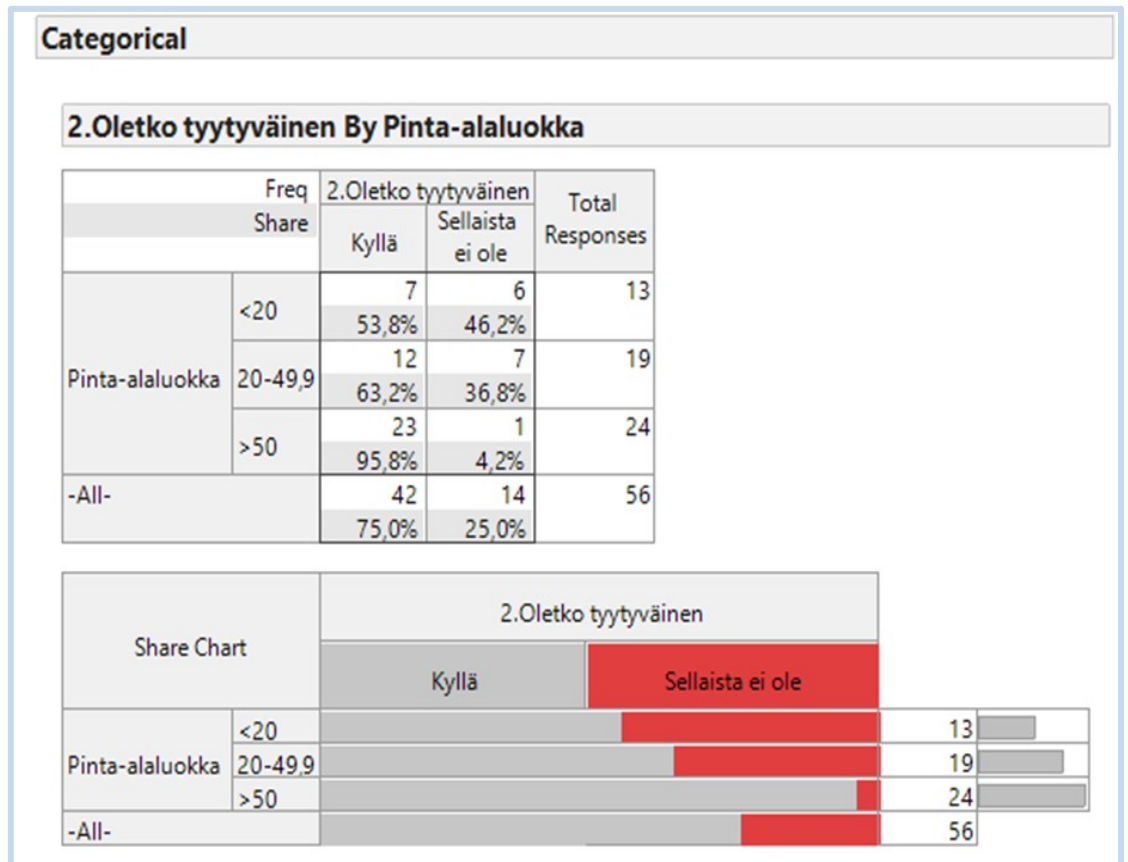

8.2 Tyytyväisyys nykyiseen

Yksikään vastaajista ei ollut tyytymätön nykyiseen metsälliseen palveluntarjoajaan. Tai sitten sitä ei kehdattu myöntää. Kaikista vastaajista 75 %:lla oli palveluntarjoaja, mutta loppuilla vastaajista ei ollut lainkaan. Jokunen metsänomistajista mainitsi tekevänsä kaiken itse. Haastattelun aikana ilmeni, että suurimmassa tilakokoluokassa eli yli 50 ha tiloilla 24 vastaajasta 23 oli metsänhoitosopimus jonkun kolmen suurimman metsäteollisuusyhtiön kanssa.

Taulukko 24. Tyytyväisyys nykyiseen palveluntarjoajaan suhteessa tilakokoon

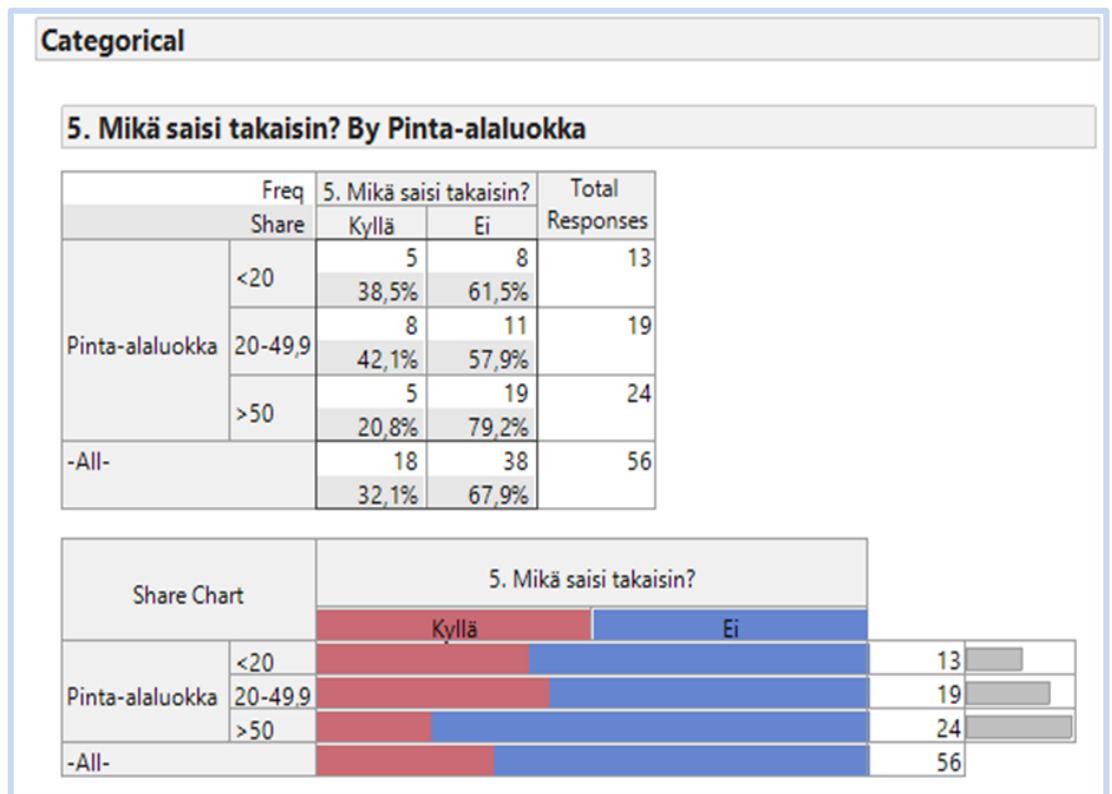
8.3 Metsänhoitoyhdistyksen tarjoamien palveluiden käyttäminen

Eniten eli (33.3 %) vastaajista olivat valmiita hankkimaan yhdistyksen kautta taimikonhoitoa ja toiseksi eniten (19 %) kiinnostivat puukaupalliset palvelut. Kolmanneksi (9.5 %) eniten oltiin kiinnostuneita metsän uudistamiseen liittyvistä palveluista. Metsänomistajat haluavat ottaa tarvittaessa itse yhteyttä yhdistykseen.

8.4 Jäseneksi takaisin liittyminen

Tilakokoluokassa 20 -49,9 ha oltiin kaikkein kiinnostuneimpia (42,1 %) liittymään takaisin Mhy Pirkanmaan jäseneksi. Suurimmassa eli >50 ha tiloilla puolestaan oltiin vähiten (20,8 %) kiinnostuneita liittymään takaisin jäseneksi. "Takaisin jäseneksi" harkitsevien vastaajien mielestä puukaupalliset syyt olivat tärkeimmät syyt mahdolliselle paluulle.

Taulukko 25. Takaisin yhdistykseen suhteessa tilakokoon

9 TULOSTEN TARKASTELU

Tutkimuksen evolutionäärinen viitekehys mahdollistaa tulevaisuudentutkimisen osalta erilaisten vaihtoehtojen yhtäaikaisen tarkastelun. Taloustieteen tulokulmasta ajateltuna uudet innovaatiot, ovat ne sitten tuotannollisteknillisiä tai organisaation rakenteeseen liittyviä, voivat kokeilun ja käyttöönoton jälkeen synnyttää uutta liiketoimintaa.

Ammattikunnittain pitää huomioida, että vastaaja oli voinut vastata olevansa sekä eläkeläinen että maatalousyrittäjä tai maatalousyrittäjä ja palkansaaja. Vastausten luokittelussa pääteltiin, että eläkeläinen on eläkeläinen ja palkansaajaksi luokiteltiin kaikki, jotka ilmoittivat jonkun muun ammatin lisäksi olevansa myös palkansaaja.

Aineistoon valittiin ne yhdistysmieliset jäsenet (5 160 kpl), jotka olivat maksaneet vuoden 2016 jäsenmaksun 6.5.2016 mennessä. Yhdistysmyönteisiksi metsänomistajiksi voidaan tulkita myös ne metsänhoitoyhdistyksestä eronneet jäsenet, jotka olivat jäsenenä jossakin muussa metsänhoitoyhdistyksessä. Metsänomistajalla voi olla metsätiloja useamman metsänhoitoyhdistyksen alueella.

Postikyselyyn osallistuneilla jäsenillä oli mahdollisuus osallistua arvontaan, mikäli lähettivät palautuskuoressa kyselykaavakkeen lisäksi arvontalomakkeen yhteystietoineen. Osallistujien kesken arvottiin kolme S-ryhmän lahjakorttia, jotka olivat arvoltaan 250 €, 200 € ja 150 €. On vaikea arvioida, innostivatko arvontapalkinnot osallistumaan kyselyyn. Saatuja tuloksia tarkastellaan seuraavassa tutkimuskysymyksittäin.

9.1 Mitä odotuksia metsänhoitoyhdistyksen jäsenellä on?

9.1.1 Puukaupalliset palvelut

Jäsenillä on odotuksia puukaupallisiin palveluihin. Puunmyynti oli vastaajista liki 70 % mielestä metsäomaisuuden tärkein merkitys. Miehet (69,2 %) ja naiset (64,6 %) olivat melkein yhtä kiinnostuneita myymään puuta. Puukauppa nousi ykköseksi (35,4 %) myös tulevaisuuden palvelutarjoomasta. Lisäksi metsänhoitoyhdistykseltä toivottiin tulevaisuudessa biotalouden edistämistä (27,9 %) ja kuitupuun ylitarjonnan vähentämistä (25,2 %).

Naisten ja miesten puunmyyntikäyttäytymisessä on eroja. Naiset ovat miehiä vanhempia ja koulutetumpia sekä he myyvät puuta harvemmin kuin mitä miehet. (Paaja 2015, 58.)

Sukupuolella on merkitystä metsänhoitoyhdistyksen tulevaisuuden painopistealueisiin. Naismetsänomistajat toivoivat metsänhoitoyhdistyksen lisäävän luonnon monimuotoisuutta (27,6 %), biotalouden edistämistä (27 %) ja voimakasta panostusta sukupolvenvaihdosneuvontaan (19,8 %). Miesmetsänomistajilla puolestaan kärkeen nousi kuitupuun ylitarjonnan vähentäminen (29,3 %), biotalouden edistäminen (28,2 %) ja luonnon monimuotoisuuden lisääminen (16,4 %).

Vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa metsänhoitoyhdistys aikoo olla markkinoilla energia- ja ainespuun välittäjänä omalla vahvalla toimituskauppaosaamisellaan. Tavoitteena on kuitupuun hintatason nostaminen ja tukin laatuvaatimusten kiristymisen ennaltaehkäisy. Nokialla aloitetaan uuden biomassaterminaalin rakentaminen, joka on hankkeena Suomen mittakaavassa ainutlaatuinen. (Sojakka 2016b.)

Luonnon monimuotoisuuden lisääminen nousi esiin niin jäsenien esittämänä kuin tulevaisuustyöpajojen tuloksista. Mikäli hakkuita tullaan lisäämään nykyisestä uusien käyttötarpeiden ja jo nykyisten laitosten tarpeiden tyydyttämiseen, pitää kiinnittää erityistä huomiota luonnon monimuotoisuuden säilymiseen (Ahlroth ym. 2016, 26–30). Tulevaisuudessa lisääntyy monitavoitteisten metsänomistajien määrä (Horn ym. 2009, 9). Hakkuiden ulkopuolelle jätettäviä arvokkaita

elinympäristöjä voidaan huomioida jo nyt metsäsuunnittelussa (Pohjonen 2016). Luonnon monimuotoisuutta voidaan tuotteistaa ottamalla käyttöön käsite LUMO eli LUonnon MOnimuotoisuus.

Sukupolvenvaihdoksia ja tilakauppoja voidaan edistää luomalla siihen myönteistä ilmapiiriä. Työkäisistä puolet (50,9 %) oli kiinnostuneita hankkimaan lisämetsää etenkin, jos sitä tulee myyntiin nykyisen tilan/tilojen läheltä. Eläkeläisistä lähes puolet (44 %) aikoo luopua metsätilasta seuraavan kymmenen vuoden aikana. Heistä yli puolet (55,8 %) on yli 70-vuotiaita.

Tulevaisuudessa, vuoteen 2030 mennessä, metsänomistajakunta tulee arvioiden mukaan nuortumaan nykyisestä keskimäärin 60 ikävuodesta 54 vuotiaisiin. Tämä tulee näkymään etämetsänomistajien lisääntymisenä, metsänomistajien kaupungistumisena sekä palkansaajien kasvavana omistajaryhmänä. (Horn ym. 2009, 9.)

Metsänhoitoyhdistyksen jäsenille tarjoama korjuupalvelu koettiin tärkeäksi tai hyvin tärkeäksi yli 75 % vastaajan mielestä. Sukupuolella oli hieman eroa. Miesmetsänomistajista 79 % ja vastaavasti naismetsänomistajista 71,1 %. Korjuupalvelu oli tuntematon 7,2 % miesmetsänomistajille ja 18,2 % naismetsänomistajille. Tämä voi selittyä sillä, että naiset tekevät harvemmin puukauppaa kuin miehet (Paaja 2015, 59).

Katkongan seurannan tiesi kaikista vastaajista hieman yli puolet (55,1 %). Tulosta voidaan pitää hyvänä syystä, että kaikissa metsänhoitoyhdistyksissä ei katkongan seuranta ole käytössä (Rintala 2016).

Metsänomistajia halutaan kannustaa omatoimisessa metsänhoitotyössä tuomalla markkinoille sparraus-palvelun. Metsänomistaja voi halutessaan ottaa metsurin päiväksi opettamaan taimikonhoitotöitä. Verkkoon voidaan suunnitella myös koulutuspaketteja ja metsänomistaja voi suorittaa halutessaan esimerkiksi taimikonhoidon työkortin.

9.1.2 Digi- eli tuottavuusloikka

Tulevaisuuden metsänomistajaryhmä eli 30 -50 - vuotiaat (38,8 %) olivat kaikkein kiinnostuneimpia asioimaan sähköisesti sekä käyttämään metsällisiä sovelluksia. Kaikista vastaajista (607 kpl) oli eläkeläisten osuus 54,2 % (329 kpl). Heistä 34,7 % oli halukkaita käyttämään sähköisiä palveluita. Valmiudet sähköiseen asiointiin ovat jo nyt olemassa. Älylaite eli älypuhelin ja tablettitietokone ovat käytössä jo yli puolella (57,6 %) vastaajista.

Digitalisaation edistämistä tehdään maan hallituksen toimesta (Valtioneuvosto 2016a, 2016b). Metsäala on murroksessa digitalisaation

suhteen (Pohjola 2016). Osalla metsänhoitoyhdistysten kilpailijoista on jo olemassa omat sähköiset palvelukanavat. Sähköinen asiointi ja verkon käyttö mahdollistavat vuorovaikutteisen asioinnin metsänhoitoyhdistyksen ja metsänomistajan välillä, joka on ajasta ja paikasta riippumatonta.

9.1.3 Jäsenyys ja asiakkuus metsänhoitoyhdistyksessä

Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys vuonna 2026 kiinnosti 92,9 % vastaajista. Nykyisen jäsenmaksun piti sopivana 86,4 % vastaajista. Asiakkuuden kehittäminen koettiin välttämättömäksi toimenpiteeksi metsäalan yhä kiristyvässä kilpailussa. Ollaan luomassa kolmiportaista mallia, jossa verkon lisäksi asiakkaalla on mahdollisuus asioida joko metsäasiantuntijan tai konsultoivan asiantuntijan kanssa. Jälkimmäinen hoitaa laajoja asiakkuuksia eli hän vastaa kokonaisvaltaisesti asiakkaan metsäomaisuuden hoitamisesta sopimuksen mukaan.

Jäsenyydestä ollaan siirtymässä kohti vuorovaikutteista asiakkuutta. Asiakkaan käyttämien palveluiden mukaan määritellään asiakas, joka käyttää palveluita x-määrän. VIP-asiakas käyttää palveluita y-määrän. Jäsenpotentiaali, joka ei ole käyttänyt palveluita, yritetään tavoittaa uusasiakashankinnan kautta.

Tulevaisuuden jäsen odottaa saavansa monipuolista palvelua ja hänelle on tärkeää paikallisuus sekä palveluiden saamisen helppous. Palveluilta odotetaan hyvää hinta/laatusuhdetta. Jäsenyydelle luodaan minimisisältö ja asiakaskontaktoinnin määrää tullaan seuraamaan. Vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa asiakaskokemuksen kehittäminen on yhtenä keskeisenä tavoitteena (Sojakka 2016b).

9.2 Metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus jäsenelle ja jäsenen sitoutuminen

Metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus on palvella jäsentä metsäomaisuuden hoitoon liittyvissä asioissa. Jäsenet haluavat palvelua ja he eivät aina tiedä ja tiedosta metsäomaisuuden hoitoon liittyviä termejä ja käsitteitä. Kaiken perustana on metsänhoitoyhdistyksen ja jäsenen välille syntyvä luottamus. Jäsen tuntee kuuluvansa yhteisöön ja hänelle syntyy yhdistyksen kanssa yhdessä tekemisen meininki ja sitä kautta kehittyä me-henki.

Metsänhoitoyhdistyksestä eronneiden metsänomistajien suurin (30,6 %) eroamisen syy oli, etteivät he kokeneet hyötывänsä jäsenyydestä. Jäsenyyden hyötyjen esillä pitäminen metsänhoitoyhdistyksen tiedottamisessa ja markkinoinnissa on oltava ajankohtaista. Jäsen arvostaa suoraa yhteydenottoa.

10 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä tutkimuksessa toteutuu viitekehyksessä oleva tulevaisuusajattelu, jonka keskeiset tehtävät ovat ennakointi, kommunikointi ja innovointi.

Tulevaisuuden metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys on aiempaa monitavoitteisempaa metsänomistajien kaupungistuessa ja metsänomistajien keski-ikä laskiessa nykyisestä 60 vuodesta 54 vuoteen. Naismetsänomistajat ovat jo nyt koulutetumpia kuin miesmetsänomistajat. Tietoa haetaan enemmän metsällisten päätösten tueksi ja siksi on tärkeää, että metsänhoitoyhdistys pystyy tuottamaan laadukasta asiantuntijapalvelua ja ammattitaitoista töiden käytännön toteuttamista tulevaisuuden jäsenten metsissä.

Omatoiminen metsänhoito ei enää yksistään riitä. Metsänomistajia voidaan kannustaa tekemään metsänhoitotöitä yhdessä yrittäjävetoisten metsureiden kanssa kehittämällä sparraus-menetelmää. Kannustetaan ja autetaan metsänomistajia heille merkityksellisessä ja heidän hyvinvointiaan lisäävässä harrastuksessa. Etämetsänomistajien määrä tulee lisääntymään tulevaisuudessa ja tarvitaan entistä ammattitaitoisempaa otetta huolehtia oikea-aikaisten metsänhoitotöiden toteuttamisesta.

Metsänhoitoyhdistyksen jäsenet haluavat tulevaisuudessa palvelua, joka on helposti saavutettavissa. Käyttöön otettavat sähköiset välineet on syytä testata ennen niiden jakamista asiakkaille ja koulutusta tarvitaan sujuvoittamaan sähköiseen asiointiin siirtyessä.

Luonnon monimuotoisuuden voidaan ajatella kasvavan heikosta signaalista trendiksi. Naiset olivat tässä tutkimuksessa miehiä kiinnostuneimpia luonnon monimuotoisuuden lisäämisestä. Asiaa ei ole syytä sivuuttaa, koska naismetsänomistajien määrän arvioidaan olevan 44 % kaikista metsänomistajista. Metsä- ja energiateollisuudella on kiinnostusta nostaa vuotuisten hakkuiden määrä ja Etelä-Suomessa se tarkoittaa luonnon monimuotoisuuden edistämistä erilaisten ohjauskeinojen, arvokkaiden elinympäristöjen säilyttämistä hakkuiden ulkopuolella ja luonnonhoidollisten kulotusten lisäämisellä.

10.1 Tulosten työelämälähtöisyys

Saadut tulokset voidaan yleistää koskemaan Mhy Pirkanmaan jäsenistöä. Tulokset ovat käyttökelpoisia ennakoitaessa jäsenkunnan muutosta ja jäsenten tarpeiden muutosta keskipitkällä aikavälillä. Muissa metsänhoitoyhdistyksissä tuloksia voidaan käyttää suuntaa antavina. Silloin otetaan huomioon yhdistyksen jäsenistön tilakoon rakenne (metsämaan pinta-ala), ikä, sukupuoli sekä yhdistyksen sijainti suhteessa puuta jalostaviin metsä- ja energiateollisuuden laitoksiin. Yhdistyksen

koolla on merkitystä, koska yhden ja kahden toimihenkilön työllistämät organisaatiot eivät pysty tarjoamaan esimerkiksi yhtä kattavaa korjuupalvelua kuin mitä Mhy Pirkanmaa. Luultavasti Länsi-Suomessa metsää omistavan jäsenen tarpeet poikkeavat jonkin verran Pirkanmaalla metsää omistavan jäsenen tarpeista. Länsi-Suomessa metsätilojen keskikoko on pienempi ja metsän taloudellinen merkitys on omistajalle vähäisempää.

Tutkimus on tuottanut toimeksiantajalle apuvälineitä strategiatyön päivitystä varten. Tulosten analysoinnissa käytettyä tilastointiohjelmaa käyttämällä voidaan segmentoida eri asiakasryhmiä. Käytettävissä on useita muuttujia lähtien tilakoosta, sukupuolesta, tilan omistusmuodosta, metsänomistajien iästä ja ammatista sekä paikkakunnasta. Metsänhoitoyhdistyksen omaa jäsenrekisteriä voidaan hyödyntää rajaamalla erilaisia muuttujia ja saadaan valittua tietty asiakasryhmä yhteystietoineen, jolle voidaan kohdentaa markkinointia.

Tutkimuksen kantava ajatus on ollut se, että metsänhoitoyhdistyksen hallinto ja henkilökunta on osallistettu yhteisen tulevaisuuden tekemiseen. Tämä luo edellytyksiä organisaation varsinaisen strategian valmistuessa sen toteutumiseen suunniteltujen tavoitteiden mukaan.

Aineiston yli 700 metsänomistajan tulosten käsittely ja analysointi sekä tulosten jalostaminen työpajoissa uusiksi ideoiksi, joista osasta kehittyi aivan uusia innovaatiota. Syntykö niistä uutta taloudellista kasvua, ei voida vielä tässä vaiheessa arvioida. Voidaan ajatella, että valittu työskentelytapa on ollut tehokasta ja edistää myös organisaation jäsenten ammatillista kehittymistä ja luo heille kannustavaa ilmapiiriä.

Tuloksia voidaan lisäksi hyödyntää metsäasiantuntijoiden koulutuksessa asiakaspalvelutyön parissa.

10.2 Oppiminen

Tutkimuksen avulla voidaan todeta, että teorian tiedon vieminen käytäntöön onnistuu. Tutkimuskysymysten ja tavoitteiden asettelussa on huomioitu tutkittavan ilmiön moniulotteisuus. Valituilla tutkimusmenetelmillä on saavutettu asetetut tavoitteet. Varsinaisen teorian luominen ei onnistu syystä, että vastaavanlaista tutkimusta ei ole ennen tehty.

Tutkimuksen käytännön tekemisen yhteydessä syntyi joitain ennakoita arvaamattomia tilanteita. Ne saatiin ratkaistua. Se kuvaa myös itse tutkittavaa ilmiötä, joka on kompleksinen ja moniulotteinen.

Ammatillinen osaaminen ja asiantuntijuus ovat kasvaneet tutkimuksen myötä. Tutkijan tärkeimpiä ominaisuuksia, uteliaisuutta ja rohkeutta, on

tarvittu, koska välillä on työskennelty oman mukavuusalueen ulkopuolella. Tämä on perusedellytys oppimiselle.

10.3 Jatkotutkimuksen kohteita

Postikyselyn aineiston perusteella tuloksista löytyi tilastollisia eroja. Eroja voidaan selvittää testaamalla lisää. Metsänhoitoyhdistyksestä eronneiden jäsenten aineistosta ei vastaavasti löytynyt tilastollisia eroja. Aineisto on verrattain suppeampi kuin postikyselyn aineisto on. Tai sitten eronneiden vastaukset olivat niin samansuuntaisia, ettei eroja syntynyt tämän vuoksi.

Tulevaisuutta silmällä pitäen vastaavanlaisia tutkimuksia voitaisiin tehdä myös muissa metsänhoitoyhdistyksissä. Metsänhoitoyhdistysten fuusioituminen tulee jatkumaan kilpailun kiristyessä. Tarvitaan lisää yhteneväisiä toimintatapoja, jotta metsänomistajaa ja metsänhoitoyhdistyksen jäsentä voidaan palvella riippumatta siitä, minkä metsänhoitoyhdistyksen alueella metsätilat sijaitsevat. Tällä hetkellä palvelutarjoomassa ja metsänhoitoyhdistysten toimintatavoissa on huomattavaa vaihtelua.

Toinen tutkimuksellinen kohde on luoda laskuri, jonka avulla voidaan tarkastella jäsenten määrän, maksettujen jäsenmaksujen, jäsenten metsäpinta-alan ja niissä tehtyjen hankkeiden vaikutusta suhteessa metsänhoitoyhdistyksen talouden muutokseen ja sitä kautta strategialinjauksien valintaan.

10.4 Toistettavuus

Tutkimuksen toistettavuudella tarkoitetaan reliaabeliutta eli sen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia (Hirsjärvi ym. 2009, 231). Vastaavanlaista tutkimusta ei ole ennen tehty, joten toistettavuutta ei pystytä osoittamaan suoraan. Tutkimukseen valitut menetelmät ja tavat on kuvattu yksityiskohtaisesti, joiden perusteella seuraavaa tutkimusta voidaan verrata tähän. Näillä menetelmillä uudestaan mitattuna tulee sama tulos.

10.5 Pätevyys

Pätevyydellä tarkoitetaan validiutta, jolla arvioidaan tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoitus mitata (Hirsjärvi ym. 2009, 231). Tässä tutkimuksessa muutettiin alkuperäistä kysymysten tulkintaa vastaamaan saatuja vastauksia. Kyselylomakkeita laadittaessa ja niiden testausvaiheessa ei osattu ennakoida kaikkia mahdollisuuksia. Mutta tutkimuksella saatiin silti vastattua alkuperäiseen tarpeeseen ja kysymyksiin eli tutkimus on pätevä.

LÄHTEET

Alhroth, P., Auvinen, A-P., Jäppinen J-P., Kolström, T., Korhonen, K., Kuusela, S., Punntila, P., Salminen, O. & Siitonen, J. (2016) Biotalouskenaarioiden mukaisten hakkuiden vaikutukset metsien monimuotoisuudelle tärkeisiin rakennepiirteisiin. Luonnaonvara- ja biotalouden tutkimus 51/2016. Viitattu 12.12.2016
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-294-2>

Argent, N., Plummer, P. & Tonts, M. (2011) Evolutionary Perspectives on Rural Australia. *Geographical Research* 50 (2012), 291 –303

Böckerman, P. (2000) Schumpeter ja Luova tuho. Palkansaajien tutkimuslaitos. Helsinki. Viitattu 27.11. 2016
http://www.labour.fi/?wpfb_dl=1356

Eskola, M. (2016) Puhelinkeskustelu 17.11.2016

Eskola, P. (2009) Tarvasjoen - Karinaisten metsänhoitoyhdistys 1929 - 2009. Tarvasjoen - Karinaisten metsänhoitoyhdistys. Turku: Painosalama

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2009) Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino

Holopainen, M., Nummenmaa, L. & Pulkkinen, P. (2016) Tilastollisten menetelmien perusteet 1-2 painos. Helsinki: Sanoma Pro

Horne, P., Mäkijärvi, L., Rämö, A-K & Toivonen, R. (2009) Suomalaisen metsänomistajan profiili vuonna 2030. Pellervon Taloudellisen Tutkimuslaitoksen raportteja N:o 221

Huovinen, J. Bio-ja kiertotalouden kärkihanke nousee Nokian Kynnijärvelle. *Aamulehti* 13.1.2016, A11.

Junnila, T. (2016) Valtuustovaalien ehdokasasettelu lähestyy. *Metsänhoitoyhdistys Lounametsän jäsenlehti* 1/2016, 4

Kallis, G., Moreno-Penaranda, R.(2009) A coevolutionary understanding of agroenvironmental change a case – study of a rural community in Brazil. *Ecological Economics* 69 (2010), 770 –778

Kalpio, M.(2016) Mhy tilastoa. Sähköpostiviesti tekijälle 5.12.2016.

Kalpio, M. (2017) Yhdistysten metsäpinta-ala ja toimihenkilömäärä. Sähköpostiviesti tekijälle 5.1.2017.

Karjalainen, L. (2015) Tilastotieteen perusteet. Toinen painos. Keuruu: Otava

Katajamäki, H. (2016). Puhelinkeskustelu 16.4.2016.

Kauppila, R. (2016a) Kuva. Sähköpostiviesti tekijälle 9.12.2016.

Kauppila, R. (2016b) Valtuusto ja hallitus. Sähköpostiviesti tekijälle 9.12.2016.

Kauppila, R. (2016c) Vaalitulokset. Sähköpostiviesti tekijälle 9.12.2016.

Kimmo, A. (2015) Luottamusnaiset – suuri mahdollisuus metsänhoitoyhdistyksille. Päätötyö. PI-johtamiskoulu

Kuhmonen, T. & Kuhmonen, I. (2015) Rural futures in developed economies: The case of Finland. Technological Forecasting & Social Change 101 (2015), 366–374

Kuhmonen, T. (2014) Maaseudun liiketoiminnan uudistuminen. Evotioonäärinen viitekehys. Turun yliopisto. Tulevaisuuden tutkimuskeskus. Tutu e-julkaisuja 17/ Viitattu 1.5.2016 https://www.utu.fi/fi/yksikot/ffrc/julkaisut/e-tutu/Documents/eTutu_17-2014.

Köntti, I. (2016) Keskustelu 11.11.2016 Hämeenkyrö

Laakso, A. & Lehtinen, R. (2014) Tulevaisuutta tekemään - työpajatyöskentelyn metodiopas. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 16.1.2016 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-784-681-3>

Lahtinen, L. (2017) Mhy vaalit. Sähköpostiviesti tekijälle 7.1.2017.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 2013/1090. Viitattu 2.12.2016 osoitteesta <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980534?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=1090%2F2013>

Lehtoviita, J. (2016) Biotalous maakunnissa. Tapion raportteja nro 8. Viitattu 8.12.2016 <http://tapio.fi/julkaisut-ja-raportit/biotalous-maakunnissa/>

Lehtoviita, J., Mäki, P. & Tenhola, T. (2016) Metsäbiotalouden arvoketjut – loppuraportti. Tapion raportteja nro 9. Viitattu 8.12.2016 <http://tapio.fi/julkaisut-ja-raportit/metsabiotalouden-arvoketjut-loppuraportti/>

Hetemäki, L. & Hurmekoski, E. (2013) Studying the future of the forest sector: Review and implications for long-term out-look studies. *Forest Policy and Economics* 34 (2013), 17– 29

Hiltunen, E. (2012) *Matkaopas tulevaisuuteen*. Helsinki: Talentum

Horn, P., Mäkijärvi, L., Rämö, A-K., & Toivonen, R. (2009) Suomalaisen metsänomistajan profiili vuonna 2030. Pellervon Taloudellisen Tutkimuslaitoksen raportteja N:o 221. Viitattu 12.12.2016 <http://docplayer.fi/1366775-Suomalaisen-metsanomistajan-profiili-vuonna-2030.html>

Hänninen, H., Karppinen, H., Kuuluvainen, J., Pajuoja, H. & Uusvuori, J. (2011) Yksityismetsien puuntarjonta, uudet metsänomistajat. *Metsätehon katsaus* 47.

Maa- ja metsätalousministeriö (2016) Suomen kansallinen biotalousstrategia. Viitattu 9.12.2016 <http://www.biotalous.fi/wp-content/uploads/2015/01/Suomen-biotalousstrategia-2014.pdf>

Malaska, P. (2013) Tulevaisuustietoisuudesta ja tulevaisuudesta tietämisestä: Tulevaisuus mielenkiinnon kohteena. Teoksessa Berman, T., Kuusi, O. ja Salminen, H.(toim.) *Miten tutkimme tulevaisuuksia?* 3. uudistettu painos. Sastamala: Vammalan kirjapaino, 14 –22

Mannermaa, M. (1991) *Evolutionaarinen tulevaisuudentutkimus*. Helsinki: Valtion

Mannermaa, M. (2004) *Heikoista signaaleista vahva tulevaisuus*. Helsinki: WSOY

Mannermaa, M. (2008) *Jokuveli. Elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa*. Helsinki: WSOY

Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa (2016) Valtuustovaalien tulokset ovat selvillä. Viitattu 9.12.2016 <http://www.mhy.fi/pirkanmaa/uutinen/valtuustovaalien-tulokset-ovat-selvilla>

Metsänhoitoyhdistys Pohjois -Pirkka (2016) Yhdistyksen esittely. Viitattu 8.12.2016 <http://www.mhy.fi/pohjois-pirkka/esittely>

Metsänomistajat (2016) viitattu 1.12.2016 osoitteesta <http://www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset>

Metsätilastollinen vuosikirja 2014 (2014) viitattu 2.12.2016 http://stat.luke.fi/mets%C3%A4tilastollinen-vuosikirja-2014-2003_fi

Paaja, P. (2015) *Naismetsänomistajan muotokuva*. Pro -gradu tutkielma. Maa- ja metsätieteellinen tiedekunta. Helsingin yliopisto. Viitattu 9.12.2016 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-201506101413>

Pantzar, M. (2013) Evoluutioteoria tulevaisuudentutkimuksen metodina. Teoksessa Berman, T., Kuusi, O. ja Salminen, H. (toim.) *Miten tutkimme tulevaisuuksia?* 3. uudistettu painos. Sastamala: Vammalan kirjapaino, 96–124.

Petrick, M. (2013) Reversing the rural race to the bottom: an evolutionary model of neo-endogenous rural development. *European Review of Agricultural Economics* Vol 40 (2013). 707–735

Pohjola, M. (2016) Metsäalaa odottaa digitalisaation tiikerinloikka. *Maaseudun Tulevaisuus*. Viitattu 8.12.2016 <http://www.maaseuduntulevaisuus.fi/mets%C3%A4/op-n-karhinen-mets%C3%A4alaa-odottaa-digitalisaation-tiikerinloikka-1.165388>

Pohjonen, J. (2016) Keskustelu 13.11.2016 Ikaalinen

Poikonen, J. (2013) Metsänomistajien suhtautuminen metsänhoitoyhdistysten lakimuutokseen Metsänhoitoyhdistys Karstulan alueella. Opinnäytetyö. *Metsätalous*. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.12.2016 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2013112618404>

Pöllänen, M. (2012) Tulevaisuudentutkimuksesta ennakointiin. Tampereen teknillinen yliopisto. Viitattu 15.12.2015 [http://www.pilkahdus.fi/sites/default/files/20 markus pollanen 11.9.pdf](http://www.pilkahdus.fi/sites/default/files/20_m Markus_Pollanen_11.9.pdf)

Ramste, H. (2015) Societal Change and Foresight methods. Luento. HAMK. Hämeenlinna. 3.10.2015

Ramste, H. (2016) Strategiajohtaminen ja talous. Luento. HAMK. Hämeenlinna. 9.1.2016.

Reittihärveli (2016). Viitattu osoitteesta 8.12.2016 <http://routegadget.iukola.com/cgi-bin/reitti.cgi?act=map&id=47&touch=1>

Remes, M. (2015) Metsänhoidon ja metsätuhojen asiantuntijaohjelma 2015–2018. Viitattu 12.12.2016 https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/metsanhoidon_ja_metsatuhojen_asiantuntijaohjelma_pdf.pdf

Rintala, P. (2016) Puhelinhaastattelu 6.10.2016

Siilmaa, P. (2011) *Tuottavuuden merkitys yhteiskunnalle*. Kandidaattitutkielma. Kauppatieteellinen tiedekunta. Lappeenrannan

teknillinen yliopisto. Viitattu 22.11.2016 <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201111075808>

Seppälä, J. (2012) Biotalous tarvitsee uutta suuntaa kestävyiden haasteista. Viitattu 7.1.2017 <https://www.sitra.fi/artikkelit/biotalous/jyri-seppala-biotalous-tarvitsee-uutta-suuntaa-kestavyiden-haasteista>

Skyttä, V. (2016) Pirkanmaa on metsien käytössä ykkönen. *Metsälehti*. Viitattu 8.12.2016 <https://www.metsalehti.fi/uutiset/pirkanmaa-on-metsien-kaytossa-ykkonen/>

Sojakka, M.(2016a) Mhy jäsenyys tulevaisuudessa esitykset. Sähköpostiviesti tekijälle 5.12.2016

Sojakka, M. (2016b) Toimintasuunnitelma 2017. Sähköpostiviesti tekijälle 11.12.2016

Työ- ja elinkeinoministeriö. Kansallinen energia- ja ilmastostrategia vuoteen 2030. Viitattu 4.12.2016 <http://tem.fi/strategia2016>

Valtioneuvosto (2016a) Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen. Viitattu 8.12.2016 http://valtioneuvosto.fi/documents/10184/2778002/5_digitalisaatio.pdf/c3267964-f728-43c3-b55f-f039c23d5d6b

Valtioneuvosto (2016b) Auraako digitalisaatio mahdollisuuksia maaseudulle? Viitattu 9.12.2016 http://valtioneuvosto.fi/artikkeli/-/asset_publisher/katsaus-auraako-digitalisaatio-mahdollisuuksia-maaseudulle-?_101_INSTANCE_3wyslLo1Z0ni_groupId=10616

Virsta (2016) Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. Viitattu 13.12.2016 <https://www.stat.fi/virsta/tkeruu/01/07/index.html>

**METSÄNHOITOYHDISTYKSEN JÄSENYYS TULEVAISUUDESSA
(KYSELYLOMAKE MHY PIRKANMAAN JÄSENILLE 2016)****1 Metsätilan omistusmuoto (ympyröi vaihtoehto)**

- a) Yksin/avioparin omistus
- b) Kuolinpesä
- c) Yhtymä
- d) Muu

2 Metsätilan koko

- a) 0-19,9 ha
- b) 20 -49,9 ha
- c) 50 ha ->

3 Vastaajan sukupuoli

- a) Nainen
- b) Mies

4 Vastaajan ikä

- a) alle 30 v
- b) 30 -50 v
- c) 50 -70 v
- d) + 70 v

5 Asutko lähimmältä metsätilaltasi

- a) 0-49,9 km säteellä (lähimetsänomistaja)
- b) 50 km päässä ja kauempana (etämetsänomistaja)

6 Vastaajan ammatti

- a) Maatalousyrittäjä
- b) Yrittäjä
- c) Palkansaaja
- d) Eläkeläinen
- e) Työtön
- f) Opiskelija

7 Mikä on metsäomaisuutesi tärkein merkitys? (ympyröi yksi vaihtoehto)

- a) Taloudellinen: puun tuotanto, puun myynti
- b) Taloudellinen: maatila, riista- ja luontomatkailu, luontotuotteiden jalostus ja myynti
- c) Oma virkistys ja hyvinvointi
- d) Oma harrastus

8 Teetkö itse metsänhoitotöitä?

- a) Kyllä
- b) Ei

9 Mitä mhy:n tarjoamia palveluita todennäköisesti haluat käyttää seuraavan 10 vuoden aikana? (ympyröi yksi tai max kolme vaihtoehtoa)

- a) Puukauppa
- b) Metsäomaisuuden hoitosopimus (avaimet käteen periaatteella kaikki metsänhoitoon liittyvät palvelut)
- c) Taimikonhoito

- d) Metsänuudistaminen
- e) Kunnostusojitus
- f) Metsäautotie
- g) Metsäsuunnitelma
- h) Metsälannoitus
- i) Sukupolvenvaihdosneuvonta
- j) Kiinteistöväilytys
- k) En mitään

10 Oletko aikeissa luopua metsänomistuksestasi seuraavan 10 vuoden aikana?

- a) Kyllä
- b) Ei

11 Oletko aikeissa hankkia omistukseen uusia metsätiloja seuraavan 10 vuoden aikana?

- a) Etsin aktiivisesti uusia metsätiloja omistukseeni
- b) Olen kiinnostunut ostamaan lisämetsää, jos sitä tulee myyntiin lähitöltä
- c) En ole kiinnostunut metsäpinta-alani kasvattamisesta

12 Onko Mhy Pirkanmaan tarjoama puunkorjuupalvelu puukaupan vaihtoehtona mielestäsi?

- a) Hyvin tärkeä
- b) Tärkeä
- c) Ei merkitystä
- d) En tiedä, mitä puunkorjuupalvelu tarkoittaa

13 Tiedätkö, mitä tarkoitetaan katkonnan seurannalla?

- a) Kyllä
- b) Ei

14 Mitä juttuja haluaisit lukea mhy:n jäsenlehestä? (ympyröi kolme tärkeintä vaihtoehtoa)

- a) Ajankohtaiset metsäasiat
- b) Edunvalvontaan liittyvät asiat
- c) Yhdistyksen omista tapahtumista
- d) Metsälliset kevennykset eli metsästä huumorilla
- e) Henkilöhaastattelut
- f) Metsänhoitoon liittyvät asiat
- g) Taloudellisen tuoton maksimointiin liittyvät
- h) Voit kehittää lehteä yhdessä meidän kanssa; kerro miten: _____

15 Aiotko olla metsänhoitoyhdistyksen jäsen seuraavan kymmenen vuoden aikana?

- a) Kyllä
- b) Ei, miksi _____ ei _____

16 Onko nykyinen jäsenmaksu, joka on verovähennyskelpoinen, mielestäsi sopiva? (0-19,9 ha 60€, 20- 49,9 ha 100€ ja 50 ha-> 140€)

- a) Kyllä
- b) Ei

17 Onko mhy:n tarjoama Metsäselain jäsenetuna tuttu?

- a) Kyllä
- b) Ei

18 Onko käytössäsi älypuhelin tai tablettitietokone?

- a) Kyllä
- b) Ei
- c) Aion hankkia älylaitteen lähitulevaisuudessa

19 Oletko kiinnostunut hoitamaan sähköisesti metsäasioita yhdistyksesi kanssa?

- a) Kyllä
- b) Ei

20 Oletko kiinnostunut erilaisten metsällisten sovellusten/ohjelmien käyttämisestä? (Kuten esimerkiksi sähköinen puunkorjuun sekä muiden metsänhoitotöiden reaaliaikainen seuranta vrt postipaketin lähetyksen seuranta)

- a) Kyllä
- b) Ei
- c) Millainen sovellus/ohjelma kiinnostaisi Sinua? _____

21 Mihän asiaan haluat mhy:n ensisijaisesti kiinnittävän huomiota seuraavan 10 vuoden aikana?

(ympyröi kaksi tärkeintä vaihtoehtoa)

- a) Kuitupuun ylitarjonnan pienentämiseen
- b) Luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen
- c) Tilakoon kasvattamiseen esimerkiksi kiinteistökauppojen ja yhteismetsien avulla
- d) Voimakas panostaminen sukupolvenvaihdosten neuvontaan
- e) Biotalousedistämiseen
- f) Oma ehdotukseksi: _____

22 Enin osa metsistäni sijaitsee (ympyröi yksi vaihtoehto)

- a) Akaa
- b) Hämeenkyrö
- c) Ikaalinen
- d) Lempäälä
- e) Nokia
- f) Pirkkala
- g) Sastamala
- h) Tampere
- i) Valkeakoski
- j) Vesilahti
- k) Ylöjärvi

KIITOS OSALLISTUMISESTASI MHY PIRKANMAAN KEHITTÄMISEEN!

Kysely yhdistyksestä (1.6.2015 -31.5.2016) eronneille metsänomistajille

Huomentapäivää. Täällä Tatjana Eskolin. Opiskelen Hämeen ammattikorkeakoulussa ja teen opinnäytetyötä Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaalle. Soittelen eronneille jäsenille saadakseni mielipiteitä muutamaan asiaan (yhdistyksen kehittäessä toimintaansa). Ehdittekö vastaamaan? Vastaaminen kestää noin viisi minuuttia.

1 Mikä Teidät sai eroamaan yhdistyksen jäsenyydestä? (Yksi tai useampi vaihtoehto) Huuda hep, jos koskettaa.

a Kilpailijan tarjoamat paremmat palvelut ja muut edut

b Pettymys yhdistyksen tuottamiin palveluihin

b1 Palvelun kalleus

b2 Palvelun heikko laatu

b3 Palvelun odottaminen

b4 muu syy:

c Epämiellyttävä asiakaspalvelu

d MTK:n jäsenyys ei kiinnosta

e En koe saavani mitään hyötyä mhy-jäsenyydestä

f Metsän siirtyminen pois aktiivipuuntuotannosta virkistyskäytön tai harrastuksen piiriin

h Joku muu syy:

2 Oletko tyytyväinen nykyiseen metsälliseen palveluntarjoajaan?

a Kyllä

b Ei

c sellaista ei ole

3 Tarjoamme palveluita myös eronneelle metsänomistajalle. Oletko kiinnostunut käyttämään niitä?

a Kyllä, vastaa kohtaan 4

b Kiitos ei. Ei ole tarvetta.

4 Jos vastasit kohtaan 3 kyllä

a) Puukauppa

b) Taimikonhoito

c) Metsänuudistaminen

- d) Kunnostusojitus
- e) Metsäautotie
- f) Metsäsuunnitelma
- g) Metsälannoitus
- h) Sukupolvenvaihdosneuvonta
- i) Kiinteistöväilytys
- j) Haluatteko, että mhy:stä otetaan Teihin yhteyttä?

5 Mikä saisi Teidät liittymään takaisin Mhy Pirkanmaan jäseneksi?(Sertifiointi, jäsenlehti, tapahtumat, edunvalvonta puun juurelta Brysseliin, puulle markkinoiden hakemista eli millä saadaan paras mahdollinen kantohinta)

a Kerro vapaamuotoisesti muutamalla sanalla:

b Ei mikään

Liite 3 1/4 (1. sivu)
Postikyselyn vastaukset

1 Metsätilan omistusmuoto				
			kpl	%
		a) Yksin/avioparin omistus	456	74,0
		b) Kuolinpesä	79	12,8
		c) Yhtymä	76	12,3
		d) Muu	5	0,8
		yht	616	100,0
2 Metsätilan koko				
			kpl	%
		a) 0-19,9 ha	281	45,8
		b) 20 -49,9 ha	205	33,4
		c) 50 ha ->	127	20,7
		yht	613	100,0
3 Vastaajan sukupuoli				
			kpl	%
		a) Nainen	195	31,7
		b) Mies	421	68,3
		yht	616	100,0
4 Vastaajan ikä				
			kpl	%
		a) alle 30 v	7	1,1
		b) 30 -50 v	93	15,1
		c) 50 -70 v	341	55,5
		d) + 70 v	173	28,2
		yht	614	100,0
5 Asutko lähimmältä metsätilaltasi				
			kpl	%
		a) 0-49,9 km	462	75,6
		b) > 50 km	149	24,4
		yht	611	100,0
6 Vastaajan ammatti				
			kpl	%
		a) Maatalousyrittäjä	65	10,6
		b) Yrittäjä	40	6,5
		c) Palkansaaja	166	27,0
		d) Eläkeläinen	334	54,3
		e) Työtön	8	1,3
		f) Opiskelija	2	0,3
		yht	615	100,0

Liite 3 1/4 (2.sivu)
Postikyselyn vastaukset

8 Teetkö itse metsänhoitotöitä?						
					kpl	%
		a) Kyllä			405	66,7
		b) Ei			202	33,3
				yht	607	100,0

9 Mitä mhy:n tarjoamia palveluita todennäköisesti haluat käyttää seuraavan 10 vuoden aikana? (ympyröi yksi tai max kolme vaihtoehto)

a) Puukauppa					432	35,4
b) Metsäomaisuuden hoitosopimus					35	2,9
c) Taimikonhoito					217	17,8
d) Metsänuudistaminen					161	13,2
e) Kunnostusojitus					24	2,0
f) Metsäautotie					17	1,4
g) Metsäsuunnitelma					146	12,0
h) Metsälannoitus					16	1,3
i) Sukupolvenvaihdosneuvonta					106	8,7
j) Kiinteistöväilytys					28	2,3
k) En mitään					37	3,0
				yht	1219	100,0

10 Oletko aikeissa luopua metsänomistuksestasi seuraavan 10 vuoden aikana?

					kpl	%
		a) Kyllä			184	30,8
		b) Ei			414	69,2
				yht	598	100,0

11 Oletko aikeissa hankkia omistukseen uusia metsätiloja seuraavan 10 vuoden aikana?

					kpl	%
		a) Etsin aktiivisesti			15	2,5
		b) Olen kiinnostunut lähistöltä			194	31,8
		c) En ole kiinnostunut			402	65,8
				yht	611	100,0

12 Onko Mhy Pirkanmaan tarjoama puunkorjuupalvelu puukaupan vaihtoehtona mielestäsi?

a) Hyvin tärkeä					116	18,9
b) Tärkeä					353	57,6
c) Ei merkitystä					79	12,9
d) En tiedä, mitä puunkorjuupalvelu tarkoittaa					65	10,6
				yht	613	100,0

Liite 3 1/4 (3. sivu)
Postikyselyn vastaukset

13 Tiedätkö, mitä tarkoitetaan katkonnan seurannalla?					
				kpl	%
	a) Kyllä			333	55,1
	b) Ei			271	44,9
			yht	604	100,0

14 Mitä juttuja haluaisit lukea mhy:n jäsenlehdessä? (ympyröi kolme tärkeintä vaihtoehtoa)					
a) Ajankohtaiset metsäasiat				519	32,2
b) Edunvalvontaan liittyvät asiat				320	19,8
c) Yhdistyksen omista tapahtumista				43	2,7
d) Metsälliset kevennykset eli metsästä huumorilla				46	2,9
e) Henkilöhaastattelut				51	3,2
f) Metsänhoitoon liittyvät asiat				478	29,6
g) Taloudellisen tuoton maksimointiin liittyvät				143	8,9
h) Voit kehittää lehteä yhdessä meidän kanssa; kerro miten:				14	0,9
			yht	1614	100,0

15 Aiotko olla metsänhoitoyhdistyksen jäsen seuraavan kymmenen vuoden aikana?

				kpl	%
	a) Kyllä			559	92,9
	b) Ei, miksi ei		yht	43	7,1
				602	100,0

16 Onko nykyinen jäsenmaksu mielestäsi sopiva?

				kpl	%
	a) Kyllä			527	86,4
	b) Ei		yht	83	13,6
				610	100,0

17 Onko mhy:n tarjoama Metsäselain jäsenetuna tuttu?

				kpl	%
	a) Kyllä			149	24,3
	b) Ei		yht	464	75,7
				613	100,0

18 Onko käytössäsi älypuhelin tai tablettitietokone?

				kpl	%
	a) Kyllä			354	57,6
	b) Ei			231	37,6
	c) Aion hankkia			30	4,9
			yht	615	100,0

19 Oletko kiinnostunut hoitamaan sähköisesti metsäasioita yhdistyksesi kanssa?

				kpl	%
	a) Kyllä			280	46,1
	b) Ei		yht	328	53,9
				608	100,0

Liite 3 1/4 (4. sivu)
Postikyselyn vastaukset

20 Oletko kiinnostunut erilaisten metsällisten sovellusten käyttämisestä

				kpl	%
		a) Kyllä		216	35,6
		b) Ei		390	64,4
			yht	606	100,0

21 Mihin asiaan haluat mhy:n ensisijaisesti kiinnittävän huomiota seuraavan 10 vuoden aikana?

(ympyröi kaksi tärkeintä vaihtoehtoa)

a) Kuitupuun ylitarjonnan pienentämiseen				264	25,2
b) Luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen				206	19,7
c) Tilakoon kasvattamiseen esimerkiksi kiinteistökauppojen ja yhteismetsien avulla				57	5,4
d) Voimakas panostaminen sukupolvenvaihdosten neuvontaan				157	15,0
e) Biotalouden edistämiseen				291	27,8
f) Oma ehdotuksesi:				72	6,9
			yht	1047	100,0

22 Enin osa metsistäni sijaitsee

				kpl	%
		a) Akaa		24	3,9
		b) Hämeenkyrö		71	11,5
		c) Ikaalinen		92	15,0
		d) Lempäälä		26	4,2
		e) Nokia		38	6,2
		f) Pirkkala		9	1,5
		g) Sastamala		209	34,0
		h) Tampere		8	1,3
		i) Valkeakoski		28	4,6
		j) Vesilahti		53	8,6
		k) Ylöjärvi		57	9,3
			yht	615	100,0